

Příloha C.

[§ 54, odst. (2) A ž. d. ř.]

Předpisy o předmětech podmínečně připuštěných ku přepravě.**I. Předměty výbušnosti nebezpečné.*)**

Ia. Střelné a trhací látky.

Ku přepravě jsou připuštěny:

1. skupina:

Střelné a trhací látky, s nimiž lze bezpečně zacházet:

a) bezpečnostní trhací přípravky státního skladu a koncesované trhací látky, o nichž jest uznáno, že lze s nimi bezpečně zacházeti, bylo-li pro ně předloženo přepravní povolení (srov. též 2. skupinu bod b);

b) nitrocelulosa (střelná bavlna, vlna kolodiová), pokud vyhovuje požadavkům o nezměnitelnosti látky, a to:

- a) ve vločkách a nelisovaná, nejméně s 25% vody nebo alkoholu (75 dílů látky pevné a 25 dílů tekutiny);
- β) lisovaná, nejméně s 15% vody (85 dílů pevné látky a 15 dílů vody) srov. též 2. skupinu bod c);

c) trinitrotoluol, též t. zv. tekutý trinitrotoluol (při obyčejné teplotě tekutá, neutrální směsina nitrovaného toluolu); tyto látky nechť nejsou nebezpečnější než chemicky čistý *α*-trinitrotoluol“;

d) kyselina pikrová.

2. skupina:

Střelné a trhací látky snadno výbuchující:

- a) střelný a trhací prach;
- b) trhací látky státního skladu a konceso-

*) (1) K účelům zkušebním určené, ku přepravě po železnici nepřipuštěné předměty výbušnosti nebezpečné buďtež přijaty ku přepravě v množství menším 0,5 kg, děje-li se odslání na úřední rozkaz. Odesilatel má se při podeji vykázati úředním rozkazem, jenž má obsahovati též ustanovení o způsobu balení. Úřední rozkaz budiž připojen k nákladnímu listu.

(2) O zásilkách správy vojenské a o zásilkách soukromých osob správě vojenské svědčících platí zvláštní předpisy.

vané trhací látky, bylo-li pro ně předloženo přepravní povolení;

c) nitrocelulosa (střelná bavlna, kolodiová bavlna), vyhovuje-li požadavkům o nezměnitelnosti látky, a to:

- a) nelisovaná, nejméně s 15% vody (85 dílů látky pevné a 15 dílů vody) (srov. též 1. skupinu bod b);
- β) lisovaná v podobě patron s povlakem parafinovým;
- d) jiné třaskaviny, bylo-li pro ně předloženo zvláštní přepravní povolení.

Přepravní předpisy.**A. Balení.****1. skupina:**

1. Bezpečnostní trhací přípravky státního skladu a koncesované trhací látky, o nichž jest uznáno, že lze s nimi bezpečně zacházet (a).

(1) Koncesované látky trhací lze dát do oběhu jen v onech tvarech, obalech a onom balení, jež jsou předepsány v povolovacím průkazu pro každý jednotlivý druh. Schrány nechť jsou opatřeny nápisem, který obsahuje označení trhací látky podle koncese s doložkou „Trhací látka 1. skupiny“, jméno nebo firmu výrobcovu, označení továrny, dále datum a číslo ministerského přepravního povolení a výrobní datum. Nápis budiž připevněn na schráně tak, aby otevřením schrány musel být roztržen. Každou schránu dlužno opatřiti zřetelně vytiskněným továrním olůvkem.

(2) Pokud není zvláštních předpisů, platí právě uvedená ustanovení obdobně pro bezpečnostní trhací přípravky státního skladu.

2. Nitrocelulosa (střelná bavlna, bavlna kolodiová) (b).

Nitrocelulosa ve vločkách a nelisovaná, nejméně s 25% vody nebo alkoholu (a) a lisovaná nitrocelulosa, nejméně s 15% vody (β) budiž pevně zabalena v trvanlivé, ani vodu ani alkohol nepropouštějící bezpečně uzavřené dřevěné schráně. Kromě dřevěných schran lze po-

užiti též t. zv. amerických lepenkových sudů. Schrány nesmějí býti uzavřeny železnými hřebíky a nutno je opatřiti nápisem „Mokrá nitrocelulosa 1. skupiny“.

3. Trinitrotoluol (c)

budiž pevně zabalen v trvanlivé, nepropustné, bezpečně uzavřené dřevěné schráně. Kromě dřevěných schran lze použiti t. zv. amerických lepenkových sudů. Schrány bud' tež opatřeny nápisem „Trinitrotoluol 1. skupiny“. Tak zv. tekutý trinitrotoluol může být balen kromě v silných, nepropustných, bezpečně uzavřených dřevěných schranách též v schranách železných; tyto bud' tež opatřeny naprostu těsným uzávěrem, jenž by povolil při požáru tlaku plynu uvnitř se vyvinujících. Schrány jest označiti zřetelným nápisem „Tekutý trinitrotoluol 1. skupiny“.

4. Kyselina pikrová (d)

budiž pevně zabalena v trvanlivé, nepropustné, bezpečně uzavřené dřevěné schrány. Kromě dřevěných schran lze použiti též t. zv. amerických lepenkových sudů. Schrány bud' tež opatřeny nápisem „Kyselina pikrová 1. skupiny“. K balení nesmí být použito olova.

2. skupina:

1. Střelný a trhací prach (a).

(1) Střelný a trhací prach budiž pevně zabalen v trvanlivé, nepropustné, bezpečně uzavřené dřevěné schráně, jež zamezuje bezpečně rozsypání a rozprášení obsahu. Schrány nesmějí mít žádných železných hřebíků, šroubů nebo jiných železných prostředků upevňovacích (obručí, pásek nebo pod.). Přípustno jest též baliti do kovových nádob (mimo železné), je-li jejich uzávěr sice úplně těsný, povoluje-li však při požáru tlaku uvnitř se vyvinujících plynu prachových.

(2) Před zabalením do schran budiž volný prach zrnitý nasypán do hustých, trvanlivých pytlů, prach mlétý do kožených měšců nebo do dvojitě tkaných pytlů.

(3) Hrubá váha každé schrány nechť není větší 130 kg.

(4) Schrány bud' tež opatřeny nápisem „Střelný prach“, „Trhací prach“, „2. skupiny“. U zásilek při dovozu a průvozu dlužno též uvést jméno nebo firmu výrobcovu.

2. Trhací látky státního skladu a koncesované trhací látky (b).

(1) Koncesované trhací látky lze dáti do oběhu pouze v oněch tvarech, obalech a onom balení, jež jsou v povolovacím průkazu přede-

psány pro každý jednotlivý druh. Schrány nechť jsou opatřeny nápisem, který obsahuje označení trhací látky podle koncese s doložkou „Trhací látky 2. skupiny“, jméno nebo firmu výrobcovu, označení továrny, dále datum a číslo ministerského přepravního povolení a výrobní datum. Nápis budiž připevněn na schráně tak, aby otevřením schrány musel být roztržen. Každou schránu dlužno opatřiti zřetelně vytištěným továrním olívkem. Na schráně budiž umístěn stručný návod, jak třeba schránu otevírat a zavírat.

(2) Pokud není zvláštních předpisů, platí právě uvedená ustanovení obdobně pro trhací látky státního skladu.

3. Nitrocelulosa (střelná balvna a kolodiová balvna) (c).

(1) Nitrocelulosa budiž zabalena nepromokavě do trvanlivých dřevěných schran, jež nemají železných obručí neb pásek, tak pevně, aby se obsah nemohl tříti. Kromě dřevěných schran jsou přípustny též t. zv. americké lepenkové sudy. Schrány nesmějí být uzavřeny železnými hřebíků.

(2) Patrony bud' tež spojeny před vložením do schran pevným papírovým obalem v balíky.

(3) Schrány dlužno opatřiti nápisem „Nitrocelulosa 2. skupiny“.

4. Jiné třaskaviny (d).

Třaskaviny připuštěné ku přepravě od případu k případu bud' tež zabaleny podle pokazů daných pro každý jednotlivý případ.

B. Podej.

(1) Střelné a trhací látky 2. skupiny nelze podat jako rychlé zboží.

(2) Nelze je podávat do stanic a na železniční trať, kde jest zakázáno je přepravovati.

(3) Není-li zásilka přepravována zvláštním vlakem, lze přijetí její předem omeziti na určité dny a vlaky. Stanovení dnů a vlaků vyhrazeno schválení dozorčího úřadu.

(4) Dovozné budiž zaplacené při podeji. Dobírkou nebo zálohou zatižené zásilky jsou vyloučeny. Opověď zájmu na dodání není přípustna.

(5) Není-li zvláštních úmluv se železnicí pro jednotlivý případ, dlužno ohlásiti každou zásilku u výpravny nejméně den před podejem a předložiti přesný a úplný opis nákladního listu. Zásilku lze podat i toliko v hodinách písemně výpravnou stanovených.

(6) Zásilky ve zvláštních vlastech bud' tež ohlášeny dráze podací s označením stanice určení nejméně 8 dní před podejem.

C. Osvědčení. Nákladní listy.

(1) Zvláštní zákonné předpisy stanoví, je-li třeba pro přepravu střelných a trhacích látek nějakých osvědčení a jakých.

(2) Jinak platí ještě tato ustanovení:

1. U střelných a trhacích látek 1. skupiny bod b, c, d, a 2. skupiny bod e budíž každá zásilka provázena osvědčením lučebníka uznaného železničí, že střelná (trhací) látka jest složena podle ustanovení odst. I a, přílohy C; k dopravnímu řádu; vedle toho nechť odesílatel v nákladním listu osvědčí, že balení odpovídá příslušným předpisům.

2. Mimo to nechť obsahuje nákladní list pro zásilky 1. skupiny doložku „Střelná (trhací) látka 1. skupiny“ a pro zásilky 2. skupiny doložku „Střelná (trhací) látka 2. skupiny“.

(3) O střelných a trhacích látkách 2. skupiny platí ještě toto:

V nákladním listu obsažené označení střelné (trhací) látky budíž podškrtnuto červeným inkoustem. Nákladní listy nechť obsahují mimo počet, druh, znamení a čísla schrán též hrubou váhu každé jednotlivé schrány.

D. Přepravní prostředky.

(1) Ku přepravě všeho střeliva jest použiti krytých nákladních vozů. Vozů, jež mají přístroje neb elektrická vedení s proudem neb napětím, tedy i elektricky osvětlovaných vozů, nelze však použít.

(2) Ku přepravě kyseliny pikrové nesmí běti použito vozů vykládaných, nebo krytých olovem.

(3) O střelných a trhacích látkách skupiny 2. platí ještě toto:

a) Lze použít toliko vozů s pérovým zařízením nárazovým i tažným, pevnou bezpečnou střechou, těsným zapažením a dobré přiléhajícími dveřmi, pokud možno bez brzdy.

b) Vozů, v jichž vnitřku vyčnívají železné hřeby, šrouby, matky šroubové atd., nelze použít.

c) Dvěře vozů a okna budíž uzavřena a mezery ucpány. Papíru nelze k tomu použít.

d) Vozů, jichž ložiska byla nedávno obnovena nebo jež jsou určeny k brzké prohlídce v dílnách, nelze použít.

e) Zásilky budíž přepravovány z odesílací stanice až do stanice určení v témž voze a nebudíž pokud možno překládány.

f) Na vozy budíž nalepeny cedulky, jež mají modré natištěné označení „Snadno vbuchující látky 2. skupiny“.

E. Nakládání.

(1) Střelné a trhací látky skupiny 1. a 2. nelze nakládati do téhož vozu spolu se střelivem 2. skupiny, rovněž ne s předměty v bozech I c, I d, I e, II, III a V jmenovanými, jakož i s látkami snadno chytlavými. S kyselinou pikrovou nelze spolu nakládati olovou.

(2) Při nakládání dlužno se bedlivě uvarovati otřásání schran; zejména nebudíž schrány překoceny, váleny nebo postrkovány, též nebudíž — v některém bodu opřeny — otáčeny na zemi, naopak budíž vždy velmi opatrne nošeny a hlavně chráněny před nárazem.

(3) Při nakládání střelných a trhacích látek 2. skupiny budíž dbáno ještě tohoto:

a) Schrány nechť jsou uloženy v železném voze tak pevně, aby byly chráněny před otřesem, třením, nárazem, překocením a spadnutím s výšších poloh. Zejména nutno nakládati ležící bečky a sudy rovnoběžně s podélnými stěnami vozu a chránit je pod přikrývkami dřevěnými podložkami před kutilením.

b) Vozy lze zatížiti jen do dvou třetin jich ložné váhy. Výška nákladu ve voze nesmí přesahovati 1,3 m, ledáže naloženy jsou nejvýše tři vrstvy nad sebou.

c) Toliko množství do 1000 kg lze překládati spolu s jiným zbožím, předpodkládajíc, že toto zboží není snadno vznětlivé a že nebude dříve vykládáno než látky trhací.

d) Střelné a trhací látky nesmějí býtí nakládány ze skladišť nebo výstupků skladišťních, nýbrž nutno je nakládati na postranních kolejích co nejodlehlejších a pokud možno krátce před odjezdem vlaku, kterým mají býtí přepraveny. O nakládání postarejž se odesílatel za znaleckého dozoru. Zvláštní nářadí k nakládání (přikrývky a pod.) budíž opatřeno odesilatelem a odevzdáno příjemci se zbožím.

e) Něpovolané osoby nebudíž připouštěny k nákladišti, a nakládáno-li mimořádně za tmy, budíž nákladiště osvětlováno pevně a vysoko stojícími svítílnami, jež však nebudíž plněny petrolejem.

U střelných a trhacích látek 2. skupiny budíž dbáno ještě tohoto:

F. Bezpečnostní opatření na nádražích a za jízdy.

(1) Ani při nakládání ani za přepravy nesmí se ve vozech ani u vozů kouřiti, udržovati oheň nebo volné světlo.

(2) Lokomotivy kolem jedoucí — pokud možno i při setkání na volné trati — mějtež zavřena dvířka k výhni a příklopy popelníku; též roura výfuková nesmí být súžena. V době, kdy lokomotiva jede kolem, budíž nakládání přerušeno, dvěře vozů zavřeny a ještě nenaložená část zásilky bezpečně chráněna před ohněm pokrývkou.

(3) Naložené vozy buděž odděleny od své lokomotivy nejméně čtyřmi jinými vozy, jež nejsou naloženy předměty ohněm nebezpečnými. Podle tohoto ustanovení a ustanovení G, odst. (3), nejsou kamenné uhlí, hnědé uhlí, koks a dříví předměty ohněm nebezpečnými.

(4) Vozy se střelnými a trhacími látkami nebudež nikdy odráženy a buděž přisunovány k zavěšení s jinými vozy s největší opatrností.

(5) Zůstane-li vlak státi po delší dobu ve stanicích na cestě, buděž vozy odvezeny na postranné kolejce co nejodlehlejší.

G. Určení vlaků a zařazení vozů naložených střelnými a trhacími látkami do vlaků.

(1) Střelné a trhací látky nebudež nikdy přepravovány vlaky osobními; vlaky smíšenými buděž přepravovány jen tam, kde nejezdí vlaky nákladní.

(2) Vlaky smíšenými lze přepravit řídko množství až do 1000 kg hrubé váhy.

(3) Vozy se střelnými a trhacími látkami buděž zařaděny do vlaků co nejdále od lokomotivy, avšak tak, aby po nich následovaly tři vozy, jež nejsou naloženy snažně chytlavými látkami. Nejméně čtyři takové vozy nechť předcházejí vozům naloženým látkami střelnými a trhacími. Tyto vozy buděž mezi sebou a s vozy předcházejícími a s následujícími pevně zavěšeny, náležité spojení budíž pečlivě prohlédnuto v každé stanici na cestě, kde to dovoluje doba zastávky. Před vozy a za vozy, v nichž naloženy jsou střelné a trhací látky v množství nejvýše 100 kg hrubé váhy, stačí zařaditi po jednom ochranném voze. U zásilek až do nejvýše 35 kg hrubé váhy není třeba zařaditi zvláštní ochranné vozy.

(4) Ani na vozech naložených střelnými a trhacími látkami ani na nejbližším voze za nimi nebo před nimi jedoucím nebudež brzdy obsazeny. Brzda vozu na konci vlaku musí však být obsluhována.

H. Zpravení stanic přechodních a stanic určení.

(1) Má-li zásilka o více než 1000 kg hrubé váhy přejít na jinou dráhu, budíž její pře-

chodní stanice zpravena co nejdříve telegraficky o přivezéní zásilky a označen jí příslušný vlak.

(2) Přichod zásilky o více než 1000 kg hrubé váhy ohláší stanici určení telegraficky poslední přechodní stanice nebo v obvodu téže železniční správy ležící odesílací stanice.

J. Přichod do stanice určení a výdej zásilek.

(1) Byla-li stanice určení vyrozuměna předcházející stanici podle oddílu H, odst.

(2), nechť zpraví příjemce předem, mimo to však v každém případě ihned po přichodu zásilky. Převzetí stanič se neprodleně.

(2) Zůstanou-li vozy ve stanici, buděž vykládány podle možnosti až bězprostředně při odběru. O místu, kde se tak státi má, a o opatrnosti, již při tom dlužno dbát, platí ustanovení pro nakládání.

(3) Nutno-li zásilku vyložiti před odběrem, budíž zboží uloženo a hlídáno na bezpečném místě a chráněno před mokrem a nebezpečím ohně.

(4) Nebylo-li zboží odebráno, platí toto řízení:

a) Zásilky koncesovaných trhacích látek, jež příjemce (i v neděli a ve svátek) neodebere po přijetí zprávy o přichodu zboží v nejbližších 9 hod. spadajících do úředních hodin a vyhlášených vývěskem, buděž po předchozí ohlášce předáný k dalšímu opatření v městech s vlastním obecním rádem bezpečnostnímu úřadu, mimo taková města však okresní správě politické, a kde to není možno, nejbližšímu velitelství četnické stanice za tím účelem, aby byly co nejrychleji odstraněny z prostoru nádražních.

b) Zásilky ostatních střelných a trhacích látek 2. skupiny, jež nebyly odebrány ve 24 hod. po zprávě o přichodu zboží, buděž navráceny odesílateli na jeho útraty nebo budíž s nimi naloženo podle bodu a), nemůže-li navrácení zboží nastati pro nedostatek vhodného vlaku ve 3 dnech od doby, kdy zboží přišlo. Správy železniční jsou mimo to oprávneny, vybírat z takových zásilek po uplynutí 24 hodin zvýšené skladistné.

(5) Nastaly-li přepravní překážky, jest železnice oprávněna jednat podle odst. (4). V tomto případě nelze účtovati zvýšené skladistné.

Ib. Střelivo.

Ku přepravě jsou připuštěny:

1. skupina:

Střelivo, s nímž lze bezpečně zahájet:

1. Doutnáky bez zapalovačů:

a) Doutnáky na černý prach (tkané šňůry nebo doutnáky z husté hadice s duší z černého prachu o malém průměru, o bezpečných zapalovačích [srov. Ic, číslice 1, c]).

b) Rychlé doutnáky (doutnáky ze silné hadice s duší z černého prachu o velkém průměru nebo s duší z bavlněných vláken napuštěných nitranem).

c) Mžikové doutnáky (kovové trubice tenkých stěn o malém průměru s duší z výbušných látek ne nebezpečnějších než čistá kysselina pikrová, nebo tkané šňůry o malém průměru s duší ze zeslabené třaskaviny ne nebezpečnější než černý prach). [Srov. však 2. skupina 1 a)].

2. Zapalovadla neschopná trhati (zapalovadla, jež nezpůsobují ani trhacími zápalkami ani jiným zařízením třaskavého výbuchu).

a) Zápalníčky (s přikrytým nebo nepřikrytým povrchem zápalné náplně) pro střelné zbraně, zápalné hladiny.

b) Prázdné nábojnice se zápalným ústrojím pro střelné zbraně.

c) Ozubené palníky, trubkové zapalovače, zápalné šrouby, elektrické zapalovače bez trhacích zápalek, zapalovače bezpečných doutnáku (zapalovače pákové), úderné šrouby zápalné, nebo podobná zapalovadla se slabým nábojem černého prachu, uváděné v činnost třením neb elektrinou.

d) Zapalovače střelové bez trhacích zápalek nebo zařízení, jež způsobí třaskavý výbuch, zápalné látky k střelovým zapalovačům a pod.

3. Petardy pro třaskavé návěstí zastavovací bez trhací třaskaviny. (O petardách s trhací třaskavinou srov. 2. skupinu, číslici 2.)

4. Patrony pro ručnice:

a) Hotové patrony kovové s nábojnicemi zhotovenými výhradně z kovu. Střely musí být s nábojnicemi tak pevně spojeny, aby se nemohly odložit a aby bylo zabráněno vytroušení náboje prachu.

b) Hotové patrony, jichž nábojnice jsou zhotoveny jen částečně z kovu. Všechn prach musí být v kovové spodní části patrony uzavřen ucpávkou nebo hladinou. Lepenka nechť je taková, aby zlomení za přepravy bylo vyloučeno.

c) Hotové lepenkové patrony s ústředním zápallem. Lepenka musí být ve stěnách nej-

méně 0,7 mm silná a tak uzpůsobena, aby zlomení za přepravy bylo vyloučeno.

d) Kulové zápalníčky (Flobertovo střelivo).

e) Brokové zápalníčky (Flobertovo střelivo).

f) Flobertovy zápalníčky bez kulí a broků.

2. skupina:

S nadnávybucuhující střelivo:

1. Zapalovadla schopná trhati:

a) Mžikové doutnáky (tkané šňůry o malém průměru s duší z třaskaviny. [Srov. též 1. skupinu, číslici 1 c)].

b) Trhací kapsle (trhací zápalníčky).

c) Zapalovadla pro podkopy uváděné v činnost elektřinou, třením nebo zapálením doutnáku.

2. Petardy pro třaskavá návěstí zastavovací s trhací třaskavinou. O petardách bez trhací třaskaviny srov. 1. skupinu, číslici 3.

3. Jiné střelivo jakéhokoliv druhu, pokud bylo pro ně předloženo zvláštní přepravní povolení.

Přepravní předpisy.

A. Balení.

1. skupina:

1. Doutnáky bez zapalovačů:

(1) Doutnáky bez zapalovačů dlužno pevně zabaliti v trvanlivé, nepropustné bezpečně uzavřené dřevěné schrány (bedny nebo bečky), jež zamezují bezpečně rozsypání nebo rozprášení a jež nejsou opatřeny železnými obrúčemi nebo páskami. Kromě dřevěných schran lze použíti též t. zv. amerických lepenkových sudů. Schrán bytě uzavřeny železnými hřebíkými.

(2) Čistá váha doutnáku v jedné schráné nechť nepřesahuje 60 kg, hrubá váha jedné schrány 90 kg. Schrány bud' tež opatřeny nápisem „Doutnáky 1. skupiny“.

2. Zapalovadla neschopná trhati:

(1) Zapalovadla neschopná trhati bud' tež zabalena v trvanlivé, nepropustné, bezpečně uzavřené bedny dřevěné; pro zapalovadla uvedená v a) jsou připuštěny též dřevěné sudy a pro prázdné nábojnice v bodě b) uvedené též pytle.

(2) Zápalníčky (a) s nepřikrytým povrchem zápalné náplně v množství do 1000 kusů, zápalky (a) s přikrytým povrchem zápalné náplně do 5000 kusů bud' tež před vložením do schran pevně zabalen v plechové schrány, dřevěné bedny, nebo tuhé lepenkové krabice.

(3) Zapalovadla uvedená v c) a d) buděž zabalena v schrány tak, aby se nemohla posunovati.

(4) U zapalovaadel uvedených v a), c), a d) nesmí hrubá váha jedné schrány přesahovati 150 kg.

(5) Schrány dlužno opatřiti nápisem „Zapalovadla neschopná trhati 1. skupiny“.

3. Petardy pro třaskavá návěští zastavovací bez trhací třaskaviny.

(1) Pro petardy budiž použito nepropustných, bezpečně uzavřených dřevěných beden ze žlábkovaných prkén nejméně 22 mm silných, jež jsou spojena dřevěnými šrouby, úplně nepropustna, a do zvláštní vnější bedny vložena. Tato nechť není větší 0,06 m³.

(2) Petardy nechť jsou pevně vloženy do papírových ostřížků, pilin nebo sádry, nebo jiným způsobem tak pevně a odděleně uloženy, aby se nemohly dotýkat ani vzájemně, ani stěn bedny.

(3) Bedny buděž opatřeny nápisem „Petardy pro třaskavá návěští zastavovací 1. skupiny“.

4. Patrony pro ručnice:

(1) Patrony pro ručnice buděž zabaleny do schran z plechu, dřeva, nebo tuhé lepenky tak pevně, aby se nemohly posunovati. Schrány buděž zabaleny těsně vedle sebe a nad sebe do trvanlivých, nepropustných, bezpečně uzavřených vnějších beden. Mezery buděž vyplňeny lepenkou, papírem, koudelí, dřevitou vlnou nebo hoblovačkami — vše úplně suché — tak pevně, aby bylo každé viklání vyloučeno.

(2) Hrubá váha je né bedny nechť nepřesahuje 100 kg.

(3) Bedny buděž opatřeny nápisem: „Patrony pro ručnice 1. skupiny“.

2. skupina:

1. Z a p a l o v a d l a s c h o p n á t r h a t i:

a) Mžikové doutnáky buděž zabaleny v trvanlivé, nepropustné dřevěné schrány, jichž stěny jsou nejméně 22 mm silné a jež dlužno uzavřiti dřevěnými šrouby. Mezi doutnákiem a schranou budiž vzdálenost nejméně 50 mm. Tuto mezera nutno vyplnit suchými pilinami a vhodným upravením tak zabezpečiti, aby se za přepravy nemohla otřásáním změnit. Jedna schrána smí obsahovati nejvíše 10 kg třaskavé hmoty. Hrubá váha jedné schrány nesmí přesahovati 90 kg. Schrány buděž opatřeny nápisem „Mžikové doutnáky 2. skupiny“.

b) Trhací kapsle.

(1) a) Nejvíše 100 kusů nutno zabaliti stojmo vedle sebe, otvorem nahoru do silných schran plechových tak, aby byl i při otřesech vyloučen pohyb jednotlivých kapslí.

β) Mezera mezi kapslemi a schranou snad vybývající, budiž vyplněna suchým ssacím papírem prostým pískem.

γ) Dno a vnitřní stranu víka plechové schrány nutno povrátiti plstěnou nebo soukennou vložkou, vnitřní stěny schrány lepenkovým papírem, a to tak, aby byl vyloučen bezprostřední styk trhacích kapslí s plechem.

(2) a) Plechové schrány takto plněné buděž přelepeny trvanlivou páskou papírovou, aby bylo víko pevně přistištěno k obsahu a zamezeno viklání trhacích kapslí. Vždy po pěti plechových schranách budiž spojeno obalem ze silného balicího papíru v jeden balík, nebo pevně vloženo do lepenkové krabice.

β) Balíky nebo krabice buděž tak uzavřeny do trvanlivé dřevěné bedny se stěnami nejméně 22 mm silnými, nebo silné bedny plechové, aby nevznikly pokud možno žádné prázdné prostory uvnitř schrán. Toliko na objemu jedné nebo více schran v každé vrstvě, pokud možno na některé stěně bedny, budiž za účelem snadnějšího vyprázdnění bedny upravena dutina tím způsobem, aby mohl být špičkami prstů, touto dutinou prostrčenými, snadno zachycen balík nebo krabice.

γ) Duté prostory v schranách buděž vycpány papírem, slamou, senem, koudelí, dřevitou vlnou nebo hoblovačkami — vše budiž úplně suché, načež nutno víko schrány, je-li z plechu, spájeti, je-li ze dřeva, upevniti mosaznými šrouby nebo dřevěnými pocínovanými. Otvory pro šrouby dlužno navrtati do víka a do stěn již před plněním schrán.

(3) Schrána, jejíž víko má obsah tak přidržovati, aby zamezeno bylo viklání, budiž polepena na víku návodem, jaž třeba otevřati a zavírat schránu, a vložena víkem vzhůru do trvanlivé, nepropustné a mosaznými šrouby nebo dřevěnými pocínovanými

šrouby bezpečně uzavřené vnější bedny ze dřeva se stěnami nejméně 25 mm silnými. Prostora mezi schranou a vnější bednou nechť jest na všech stranách nejméně 30 mm široká a pevně vyplňená pilinami, slamou, koudelí, dřevitou vlnou nebo hoblovačkami; vše budiž úplně suché.*)

(4) Vnější bedna budiž opatřena nápisem „Trhací kapsle 2. skupiny“.—„Nepřekoňte!“

(5) Žádňá bedna nechť neobsahuje více než 20 kg trhací hmoty a hrubá váha nechť nepřesahuje 90 kg. Bedny, jichž váha přesahuje 25 kg, nutno opatřiti držadlem nebo lištou.

c) Zapalovadla pro podkopy.

(1) Elektrická zapalovadla s krátkými dráty nebo pevnou hlavicí buděž stojatě zabalena v silné plechové schrány, z nichž žádná nechť neobsahuje více než 100 kusů. Schrány buděž úplně vyplňeny pilinami nebo podobnými látkami. Místo plechových schran lze použiti též krabic ze silné a tuhé lepenky nebo malých bědiček dřevěných se stěnami nej-

*) Návod nechť zní:

„Bedny s trhacími kapslemi buděž tak otevřány, že nutno odstraniti napřed vývrtkou šrouby z víka vnější bedny, při čemž dlužno toho dbát, aby bedna nebyla překocena přílišným snad opřením se osoby vývrtkou pracující.“

Po uvolnění víka vnější bedny budiž i vnitřní bedna otevřena s touž opatrností a týmž způsobem, načež dlužno odstraniti jak vývrtku, tak i vytažené šrouby ze stěn bedny. Ve vnitřní bedně lze nalézti na objemu nejhodnější vrstvy jedné nebo více do papíru zabalených schran obsahujících trhací kapsle, dutinu vycpanou kusy papíru, slamou, senem, koudelemi, dřevitou vlnou nebo hoblovačkami.

Po opatrném odstranění výplně z této dutiny — při čemž dlužno zameziti přidržením nejbližše položené schrány, aby nebyla vytržena zároveň s výplní — buděž napřed odstraněny uvolněné tím schrány špičkami, prstů a pak teprve ostatní schrány této vrstvy podle potřeby.

Vybalení každé další vrstvy schran budiž připraveno a provedeno týmž způsobem.

Jednotlivé schrány mají být otevřány opodál ostatní zásoby trhacích kapslí a nutno napřed odstraniti kusy ssacího papíru, jichž bylo použito k vyplnění mezer ve schranách, než lze prsty uchopiti trhací kapsle.

Jiného nástroje nežli vývrtky (kolovrátkové vývrtky), jíž výhradně možno odstraniti neb upevniti šrouby otáčením, nesmí být použito k otevřání ani k zavírání beden. Rovněž nesměj být pobliže jiné nástroje nebo kovové předměty; vůbec dlužno jednat s největší opatrností, bez násilí, úderů a nárazů.“

nejméně 3 mm silnými. Naplněné schrány buděž vloženy do dřevěné bedny, jejíž stěny nesměj být slabší 22 mm. Hrubá váha každé schrány nechť nepřesahuje 20 kg.

(2) Elektrická zapalovadla na dlouhých gutapercových drátech, voskovaných drátech nebo proužcích buděž uschována nejvýše po 50 kusech do krabic ze silné a tuhé lepenky tak, aby zápalné hlavice byly chráněny před každým otřesem nasazením lepenkových dutinek, nebo pečlivým uschováním v dřevité vlně nebo v podobné hmotě, a aby byly pokládány střídavě na jeden i na druhý konec schrány. Nejvýše 20 takto naplněných lepenkových krabic, jež nutno dobré zavřít motouzem nebo papírovými páskami, budiž zabaleno do dřevěné bedny, jejíž stěny musí být alespoň 22 mm silné. Mezery buděž těsně vyplňeny senem, slamou nebo podobnými látkami. Hrubá váha každé schrány nechť nepřesahuje 55 kg.

(3) Elektrická zapalovadla na dřevěných tyčinkách nebo na lepenkových dutinkách buděž spojena v balíky, z nichž žádný nechť neobsahuje více než 25 kusů. Nejvýše 20 takových balíků budiž svázáno a zabaleno do dřevěné bedny, jejíž stěny musí být nejméně 22 mm silné, tak, aby zápalné hlavice byly chráněny před každým otřesem nasazením lepenkových dutinek s výplní dřevité vlny a aby byly pokládány střídavě na jeden i na druhý konec bedny. Každá bedna smí obsahovati nejvýše 500 zapalovaadel a dlužno vyplnit všechny mezerý dřevěnou vlnou, slamou, senem nebo podobnými látkami. Hrubá váha každé schrány nechť nepřesahuje 40 kg.

(4) Třecí zapalovače buděž spojeny ve svazky nejvýše po 50 kusech; konec třecího drátu každého zapalovače budiž opatřen papírovou zálepou přesahující přes smyčku třecího drátu. Svazky buděž zabaleny na konci zápalné hlavice dřevitou vlnou a poté papírem; ohnuté konce třecích drátů buděž napřed uloženy do navázанé prázdné papírové čepičky, načež buděž vloženy do druhé čepičky dřevitou vlnou naplněné. Při tom dlužno dbát, aby dřevitá vlna nemohla přijít v bezprostřední styk s třecím drátem, aby třecí drát při vybalení zapalovačů, nebo při sejmání papírového kloboučku nezůstal viset, nebo nebyl vytržen. Nejvýše 10 svazků budiž zabaleno do bedny z nejméně 22 mm silných zoúbkovaných prken, zděli zapalovačů a chráněno proti posunutí papírem nebo dřevitou vlnou; obě budiž úplně suché. Hrubá váha jedné schrány nechť nepřesahuje 25 kg.

(5) Víka schran se zapalovadly pro podkopy buděž připevněna mosaznými šrouby nebo pocínanými šrouky dřevěnými. Otvory pro šrouby nutno navrtati do víka a do stěn již před plněním. Schrány buděž opatřeny nápisem „Zapalovadla pro podkopy, 2. skupiny. — Nepřekočte!“.

2. Petardy pro třaskavá návěští zastavovací s trhací třaskavinou.

(1) Pro petardy budiž použito nepropustných, bezpečně uzavřených dřevěných beden ze žlábkových prken nejméně 22 mm silných, jež jsou spojena dřevěnými šrouby, úplně nepropustna a vložena do zvláštní vnější bedny. Tato nechť není větší 0'06 m³.

(2) Petardy nechť jsou pevně vloženy do papírových ostřízků, pilin nebo sádry, nebo jiným způsobem tak pevně a oddeleně uloženy, aby se nemohly dotýkat ani vzájemně, ani stěn bedny.

(3) Dřevěné schrány buděž opatřeny nápisem „Petardy pro třaskavá návěští zastavovací, 2. skupiny“.

3. Jiné střelivo jakéhokoliv druhu.

Střelivo připuštěné k přepravě od případu k případu budiž zabaleno podle poukazů daných pro každý jednotlivý případ.

B. P o d e j .

O střelivu 2. skupiny platí předpisy pro střelné a trhací látky 2. skupiny, uvedené v I a B.

C. O s v ě d č e n ī , n á k l a d n í l i s t y .

(1) Zdali jest třeba pro přepravu střeliva osvědčení a jakých, ustanovují zvláštní zákoně předpisy.

(2) Jinak platí ještě tato ustanovení:

1. U střeliva 2. skupiny budiž osvědčeno odesilatelem v nákladním listu, že zabalení odpovídá předpisům přílohy C k dopravnímu řádu.

2. Mimo to nechť obsahuje nákladní list pro zásilky 1. skupiny doložku „střelivo 1. skupiny“ a pro zásilky 2. skupiny doložku „střelivo 2. skupiny“.

D. P ř e p r a v n í p r o s t ř e d k y .

(1) Ku přepravě všeho střeliva jest použiti krytých nákladních vozů. Vozů, jež mají přístroje neb elektrická vedení s proudem nebo napětím, tedy i elektricky osvětlovaných vozů, nelze však použiti ku přepravě střeliva 2. skupiny.

(2) Pro střelivo 2. skupiny platí předpisy pro střelné a trhací látky 2. skupiny, uvedené v I a D, odst. (1) a (3).

E. N a k l á d á n í .

Střelivo 2. skupiny nesmí být nakládáno do téhož vozu spolu se střelnými a trhacími látkami 1. a 2. skupiny, rovněž ne s předměty jmenovanými v Ic, Id, Ie, II, III a V, jakož i s látkami snadno chytlavými. Jinak platí obdobně předpisy uvedené v Ia, E, odst. (2) a (3).

F. O s t a t n í p ř e d p i s y .

Při přepravě střeliva 2. skupiny budiž dbáno předpisů uvedených v Ia, F až J.

Ic. Z á p a l n é v ý r o b k y a t ě l e s a o h n o s t r o j n á .

Ku přepravě jsou připuštěny:

1. Zápalná tělesa, doutnáky.

a) Obyčejné zápalky a jiné třecí a škrtači zápalky;

b) pyrotechnické zápalné tyčinky, jako: bengalské zápalky, tyčinky se zlatým deštěm, tyčinky s květinovým deštěm, kouzelné svíce a těm podobné;

c) bezpečné zapalovače (doutnáky z tenké, husté hadice s duší z černého prachu o malém průměru) (o jiných doutnácích srov. Ib, 1. skupinu, číslici 1.).

2. Pyrotechnické žertovné výrobky, zápalné pásky.

a) třaskavé bonbony, květinové lístky, lístky z kolodiového papíru a podobné věci, jež obsahují nepatrné množství papíru kolodiového nebo malé kuličky z třaskavého stříbra;

b) třaskavé hrášky, třaskavé granáty a podobné výrobky s třaskavým stříbrem; 1000 kusů nesmí obsahovati více než 1 g třaskavého stříbra;

c) konfetové kuličky, Boskovy válečky, kottillonové ovoce a podobné výrobky, jež obsahují slabý náboj vlny kolodiové k vypálení neškodného obsahu, jako kuliček bavlněných, konfetů a pod.;

d) zápalné lístky (amorces), zápalné pásky, parafinové zápalné proužky, třaskavé zátky, obsahující hmotu třaskavou z chlorořechanu draselnatého nebo ledku, z nepatrného množství fosforu, dále ze sirníku antimonového, síry, mléčného cukru, ultramarinu, lepidla (dextrinu, gumy) nebo pod.; pro 1000 pilulek zápalných smí být použito

nejvýše 7,5 g třaskavé hmoty. Zápalná hmota každé třaskavé zátky smí vážit nejvíce 0,08 g. Povrch zápalné hmoty musí být vzdálen nejméně 5 mm od vrchního kraje otvoru vyvrteného do zátky. Není-li hmota zápalná uložena pevně mezi lístky papírové nebo v těsném pevném kališku z papírové hmoty, musí být zátky tak husté a prosty pórů, aby bylo vyloučeno prosakování tekuté hmoty zápalné. Zápalná hmota musí být přikryta vrstvou korkové mouky a nalitym na to parafinem. Vložena-li zápalná hmota mezi papírové lístky, stačí též vložený kroužek lepenkový, který zápalnou hmotu přidržuje. Bylo-li upotřebeno kališků, stačí uzavření otvoru zátky nalisovaným a přelepeným lístkem papírovým;

e) tak zvaný španělský ohňostroj, jako lomozivé kotouče a tyčinky, krupobití. Jednotlivé tělesa smí vážit nejvíce 2,5 g a obsahovati mimo gumu a barvy nejvíce 6 procent žlutého fosforu, nejvíce 23 procent amorfního fosforu a nejvíce 21 procent chlorečnanu draselného.

3. Ohňostrojná tělesa.

a) Umělá tělesa ohňostrojová, jako raket, římská světla, fontány, ohnívá kola, slunce a podobné;

b) ohňostroje malé a salonní, jako žabky, Fire crackers, toulačky, stříbrný a zlatý dešť a podobná tělesa ohňostrojná, jež lze v ruce vypáliti;

c) bengálské ohně, bengálské pochodně, Signal blue lights a podobné.

O složení těles ohňostrojových platí toto:

(1) Nesmí být schopná, aby vyvolala nějaký značný účinek trhací, též nesmí obsahovati žádných smíšenin, jež se snadno zapálí samočinně, nebo třením, tlakem nebo úderem.

Jsou připuštěny:

a) přisada nejvíce 3% hořčíku práškového v hmotách nitratových a bengálských pochodní hořčíkových;

b) směsi chlorečnanu s nejvíce 40% chlorečnanu draselného ve zvlástných malých tělesech světelných, jež jsou uložena do tělesa ohňostrojného;

c) výbušné vložky plněné v papírové dutinky obsahující pikran hořčený a chlorečnan. Hotové výbušné vložky nesmějí být schopné, aby byly přivedeny k výbuchu nárazem, úhozem nebo zapálením.

Jiné smíšeniny obsahující žlutý fosfor, zinkový prach, hořčík práškový nebo chlorečnan nejsou připustny.

(2) Tělesa bodu a) a b) musí se skládati hlavně z moučného prachu smíšeného s uhlím, kovovým prachem (litým železem, práškovitou litou ocelí), hliníkovým pozlát-kem, klejtem olověným a jinými prášky nerostnými v lisovaném útvaru. Zrnitého černého prachu smí jednotlivé těleso obsahovati nejvíce 30 g.

4. Návěstní ohňostroj, jako rány dělové a pod., pozůstávají z papírové dutinky ovinuté motouzem a zaklížené, jež obsahuje nejvíce 75 g zrnitého prachu s doutnákem, však bez výbušného zapalovače.

Přepravní předpisy.

A. Balení.

(1) K balení budíž použito silných nepropustných bezpečně uzavřených beden dřevěných. U předmětu číslice 1 a) jsou připustny též pevné nádoby plechové. U předmětu číslice 2 b) — e), 3 a 4 nechť jsou bedny zhotoveny z prken v sebe zasazených; jejich postranní části budíž spojeny zoubky nebo listou (t. zv. francouzské bedny). U předmětu číslice 2 b) — e), 3 a 4 musí být bedny z prken nejméně 18 mm silných; uvnitř budíž úplně vykládány dobrým, pevným papírem; místo papíru jsou připustny lehké vložky zinkové.

(2) Před uložením do beden nutno pevně zabaliti předměty:

a) číslic 1 a), 2 a) a 2 c)

do silných obalů papírových nebo do krabic;

b) číslice 1 b)

do krabice a po 10 až 12 krabicích do papírového obalu;

c) číslice 2 b)

do dřevěných bedniček nebo silných, papírem obalených krabic lepenkových, při čemž každá schrána smí obsahovati nejvíce 1000 kusů; k utěsnění budíž použito pilin;

d) číslice 2 d)

a) zápalné lístky do silných krabic lepenkových, z nichž každá smí obsahovati nejvíce 100 zápalných pilulek. Krabice se zápalnými lístky budíž spojeny po 12 do kotouče, a kotouče pak po 12 do pevný balík s obalem papírovým;

b) zápalné pásky a parafinové zápalné proužky budíž tak, jak uvedeno v bodě a), nebo do válcových, ple-

chových krabíc s těsně nasazenými víky nahoře i dole. Každá krabice smí obsahovat nejvýše 12 zavinutých páskových proužků po 50 zápalných pilulkách. Krabice budťez spojeny nejvýše po 30 papírovým obalem v pevný balík;

- v) třaskavé zátky do silných lepenkových krabic, z nichž každá smí obsahovat nejvýše 50 kusů. Zátky budťez na dně krabice přilepeny a mezery těsně vyplňeny suchou moučkou dřevěnou nebo korkovou. Na piliny budiž položena vhodná vrstva vaty a krabice budiž zavřena víkem přesahujícím okraje. Každá krabice o sobě nebo vždy dvě krabice spolu budťez svázány a vždy 10 krabic budiž spojeno obalem papírovým v pevný balík. Každá bedna smí obsahovat nejvýše 20 balíků;

e) číslice 2 e)

do dřevěných bedniček, z nichž žádná nesmí obsahovat více než 144 ohňostrojných těles dobře zabalených v pilině;

f) číslice 3

do silných lepenkových krabic nebo dřevěných bedniček; pro předměty jmenované v bodě c) této číslice jsou přípustné též papírové sáčky; větší umělá tělesa ohňostrojná budťez zabalena do papírových obalů, není-li jich místo pro zapálení přikryto papírovou čepičkou — v obou případech musí být vytroušení smíšeniny vyloučeno;

g) číslice 4

do silných krabic, do nichž návěští ohňostrojové musí být pevně uloženy, jednotlivá tělesa budťez od sebe oddělena silnou vrstvou pilin nebo podobnou vhodnou látkou.

(3) Pohyb balíků v bedně nechť jest vyloučen. U předmětu číslic 2 b) — e), 3 a 4 nutno pevně vycpati mezery ve vnějších schranách vhodnými suchými látkami balicími (dřevitou vlnou, papírem nebo podobně — u třaskavých zátek dřevěnou moučkou nebo pilinami). Vlhkého sena, cídicí vlny a podobných hmot, jež se samy snadno vznítí, nesmí být použito. U větších ohnivých obrazů (transparentů) stačí bezpečné upevnění v bedně.

(4) Na vnějších schranách budiž zřetelně a trvanlivě vyznačen u výrobků číslíc 1, 2 b) — e), 3 a 4 jejich obsah, a u výrobků číslic 2 b) — e), 3 a 4 mimo to zevrubně adresa odesilatelova.

(5) Hrubá váha jedné bedny s výrobky číslic 2 b) — e), 3 a 4 nechť nepřesahuje 100 kg, celková váha zápalné hmoty v těchto látkách 20 kg, a zrnitý prach ohňostrojní v ní obsažený 2,5 kg.

B. Ostatní předpisy.

(1) Zápałky číslic 1 a) v množství až do 5 kg, jež jsou zabaleny podle předpisů dílu A, lze spojiti s jinými předměty [mimo látky v I.a) — c), II a III této přílohy uvedené] v jeden kus nákladní.

(2) Přeprava dejž se ve vozech krytých.

(3) U předmětu číslic 2 b) — e), 3 a 4 nechť odesíatel osvědčí v nákladních listech, že druh a balení zásilky vyhovuje předpisům obsaženým v I.c) přílohy C k železničnímu dopravnímu řádu.

I.d. Zhuštěné a zkapalněné plyny.

K přepravě jsou připuštěny:

Zhuštěné plyny:

1. Kyselina uhličitá.

2. Acetylén rozpuštěný v acetonu a na-ssátý v porovitých hmotách s tlakem plnění nejvýše 15 kg/cm² (15 kg na čtverečný centimetr neb 15 atmosfér).

3. Svítiplyn, vodní plyn.

Plyn z tuků (olejový plyn), a to:

a) lehce stlačený plyn z tuků tlakem plnění nejvýše 10 kg/cm² [srov. E, odst. (1)] též, s příasadou nejvýše 30% acetylenu (plyn smíšený);

b) silně stlačený plyn z tuků s tlakem plnění výše než 10 — 125 kg/cm²; při teplotě 45°C nesmí být přetlak vyšší než 1,14 tlaku plnění [E, odst. (1)].

c) 4. Kyslík, vodík, dusík, důlní plyn, methan, stlačený vzduch.

Zkapalněné plyny:

5. Kyselina uhličitá, kysličník dusný, amoniak, chlor, kyselina siřičitá, karbonylchlorid (fosgen), kysličník dusičitý, zkapalněný plyn olejový, jehož tlak nepřesahuje při teplotě do 45°C tlak zkapalněné kyseliny uhličité, na př. Blauuv plyn.

6. Chlormethyl (chlorid methylnatý) a chlorethyl (chlorid ethylnatý), tento též vonavkovou napuštěný, ether methylnatý, methylamin, ethylamin.

7. Tekutý vzduch.

Přepravní předpisy.

A. Druhy obalu.

U látek číslic 1 až 6:

a) u roztoku acetylenu (číslice 2), u svítilynu a plynu z tuků (číslice 3) při vyšším tlaku než 20 kg/cm^2 [E, odst. (1)], při důlním plynu při vyšším tlaku než 20 kg/cm^2 a při všech ostatních látkách číslice 4 budiž použito těsně uzavřených nádob bez švů ze železa svárného, plavkového nebo lité ocele. Při karbonylchloridu (fosgenu), chlormethylu, chlorethylu a etheru methylnatém lze použít též nádob měděných. Jako ochranného obalu pro nádoby lze použít beden.

b) U tekutého vzduchu (číslice 7) budiž použito:

a) skleněných nádob se vzduchoprázdnými dvojitými stěnami.

Nádoby musí být obaleny plstí a tak uzavřeny plstěnou zátkou, aby mohly vypařující se plyny unikati; aniž uvnitř způsobují značně zvýšený tlak, aby však zamezen byl výtok obsahu. Plstěná zátnka budiž tak upevněna, aby se při naklonění nebo obrácení láhve neuvolnila. Každá láhev nebo více lahví spolu budiž chráněno proti nárazu pevně stojícím drátěným košem nebo podobnou nádobou. Drátěné koše nebo jiné nádoby bud' tež postaveny do kovových truhliků nebo do uřevných beden s plechovou vložkou, jež jsou nahoře otevřeny nebo uzavřeny toliko drátěnou sítí, víkem otvory opatřeným nebo podobným zařízením. Kovové truhlinky nebo dřevěné bedny musí být ve spodní části do takové výše nepromokavy, aby při rozbití láhvi nemohla tekutina vytéci. Bedny nesmějí obsahovati žádných snadno hořlavých látek balicích, jako pilin, rašelinu, slámy, sena; dřevěná vlna však je přípustná.

b) Nádob z jiné hmoty

lze použít jen tehdy, jsou-li proti převodu tepla tak chráněny, aby se neopotily a neojinily. Dalšího zábalení těchto nádob není třeba. Předpisy o uzavření lahví skleněných obsažených v bodu a) platí obdobně též o takovýchto nádobách.

6. U roztoku acetylenu (číslice 2) musí být nádoba úplně vyplňena jemně porovitou hmotou stejnomořně rozdelenou. Rozpouštějícími látkami (acetonom) lze ji naplniti jen

tolik, aby zvětšení objemu, jež vzejde pohlcením acetylenu, mohlo nastati bez závady a aby při stoupání vnější teploty na 45° výbývala dostatečná prostora pro plyny.

B. Jakost hmoty a zhotovení nádob.

(1) Síla stěn nových nádob ze železa svařného, plavkového, lité ocele, nebo mědi budiž tak vyměřena, aby jejich nejslabší místo nastalým největším vnitřním tlakem nebylo vydáno tlaku přesahujícímu pětinu jeho pevnosti v lomu, u nádob na látky číslice 2 pak tlakem zkusebním tlaku přesahujícímu 8 kg (na čtverečný milimetr počítanému).

(2) U lahví (nádob o vnitřním průměru nejvíše 21 cm a o délce nejvíše 2 m) ze železa svařného, plavkového nebo lité ocele, vyjma nádoby na látky číslice 2, jsou přípustny větší požadavky, síly stěn nových lahví však musí být nejméně tak vyměřeny, aby jejich nejslabší místo při zkoušce tlakem (C) nebylo vydáno tlaku na 30 kg na čtverečný mm. Při tom musí být tlak na hmotu vypočítaný z nejslabšího místa stěny a ze zkusebního tlaku, nejméně o třetinu pod mezí tažitelnosti, která se zjistí zkouškou trhací, učiněnou s pruhy pořízenými na zkoušku z hotových lahví. Neprípustná je hmota, ježíž mez tažitelnosti jest vyšší 45 kg (na čtverečný mm), nebo ježíž vytažení při 100 mm trhací délky činí méně než 12 mm . V pochybných případech platí jako mez tažitelnosti trvalá změna délky zkusební tyče nad 0.002 původní délky. Stěny lahví nesmějí být slabší 3 mm .

(3) Vozy, jež jsou zvláště zařízeny pro přepravu zhuštěného vodíku (číslo 4) nebo tekuté kyseliny uhličité (číslo 5) (kotláky), mohou obsahovati nádoby delší 2 m s vnitřním průměrem větším 21 cm , při nichž platí stejně podmínky o hmotě jako při lahvích [odst. (2)].

Ostatně nádoby musí být zhotoveny podle předpisu odst. (2) a vstaveny pevně a zajištěně do vozů; nádoby nesmějí být z vozů vyňaty.

C. Úřední zkoušení nádob.

(1) Dříve než lze použít nových nádob ze železa svařného, plavkového, lité ocele, nebo mědi, nutno je přezkoušeti co do jakosti hmoty a způsobu zhotovení (B) znalcem zmocněným k tomu příslušným úřadem, jakž i podrobiti je zkoušce vodním tlakem. Nádoby na roztoky acetylenu bud' tež před použitím přezkoušený též co do jakosti poro-

vité hmoty a přípustného plnění látkami rozpouštěcími (viz A c). Zkoušky vodním tlakem dlužno vykonati na každé nádobě, ostatní zkoušky nejméně na jedné z každých dvou set a při lahvicích delších 2 m [B, odst. (3)] nejméně na jedné z každých 100 kusů. Lávve (tak zvané bomby) buděž před zkouškou pečlivě vypáleny.

(2) Vnitřní tlak, jehož jest použiti při zkoušce vodním tlakem, nechť činí:

a) u acetylenu rozpuštěného v acetolu a nassátého v porovitých hmotách (číslo 2) nejméně 40 kg/cm² při silně stlačeném plynu z tuků (číslice 3b) budiž o 60% a ostatních zhuštěných plynů o 50% vyšší než tlak při plnění, jež však musí převyšovat nejméně o 5 kg/cm²;

b) u zkapalněných plynů číslice 5—6 činí: u kyseliny uhličité u zkapalněného olejového plynu ..... 190 kg/cm², u kysličníku dusného ..... 180 kg/cm², u amoniaku ..... 30 kg/cm², u chloru a kysličníku dusičitého ..... 22 kg/cm², u kyseliny siřičité ..... 12 kg/cm², u karbonylchloridu ..... 30 kg/cm², u chlormethylu a etheru methyl-natém a methylaminu ..... 16 kg/cm², u chlorethylu a ethylaminu ..... 12 kg/cm².

(3) Zkouška tlakem budiž opakována:

a) Každé dva roky u nádob na chlor a kysličník dusičitý, kyselinu siřičitou, karbonylchlorid a látky číslice 6;

b) každých pět let u nádob na ostatní plyn.

Při opětné zkoušce není třeba, aby nádoby byly vypalovány.

Opětné zkoušky není třeba u nádob na látky číslice 2. U těchto nádob buděž provedeny po pětiletém užívání zkoušky namátkou, při čemž dlužno přichystati 1/2% ročně zakoupených nádob, nejméně však nádobu jednu. Z těchto nádob však nechť znalec přezkouší počet, který za přiměřený uzná co do pevnosti a opotřebení, jakož i jakosti porovité hmoty.

(4) U zkoušek tlakem buděž po ruce zářízení, jež umožňují, aby tlak byl stupňován bez nárazu. Nádoby musí vydržeti zkušební tlak, aniž změní trvale svůj tvar a aniž se stanou prostupnými.

D. Úprava nádob (ventily, záznamy).

(1) Nádoby na látky číslic 1—6 buděž opatřeny aspoň jedním ventilem k plnění a k vypouštění. U roztoků acetylenu (číslice 2) nesmějí být části ventilu, jež přicházejí

ve styk s plynem, zhotoveny z mědi. U karbonylchloridu, smíšeného plynu a plynu z tuků jsou přípustny místo ventilů zašroubované zátky; tyto buděž tak těsný, aby nebylo cítiti zápací obsahu nádoby.

(2) U nádob na vodík a kyselinu uhličitou podle odd. B, odst. (3), nesmí mít žádná nádoba pro sebe ventil k plnění a k vypouštění, nýbrž nechť jsou všechny nádoby každé vrstvy připojeny na sběrnou rouru mající na svých koncích uzávěrové ventily, jež jsou uvnitř vozu, který možno uzamknouti.

(3) Na nádobách buděž zaznamenány trvalým a snadno viditelným způsobem:

a) U plynů zhuštěných:

a) výše přípustného tlaku,

b) den poslední zkoušky a razítko znalece, který zkoušku vykonal;

b) u plynů zkapalnělých:

a) váha prázdné nádoby i se součástmi výstrojními (ventilem, ochrannou čepičkou, zátkami a podobně),

b) největší přípustná váha plnění,

c) den poslední zkoušky, razítko znalece, který zkoušku vykonal.

E. Plnění nádob.

(1) Největší přípustný tlak při plnění nádob na zhuštěné plynů činí při 15° C:

Na plynovitou kyselinu uhličitou	20	kg/cm ² zvýšeného tlaku
na acetylén rozpuštěný v acetolu a nassatý v porovitých hmotách	15	
na lehce stlačený plyn z tuků, plyn smíšený a vodní plyn	10	
na silně stlačený plyn z tuků	125	
na kyslík, vodík, svátiplyn, dusík, důlní plyn, methan a stačený vzduch	200	

(2) Největší přípustné plnění nádob pro zkapalněné plynů číslic 5 a 6 činí:

na kyselinu uhličitou	1 kg tekut. na každý 1·34 lit.	objem nádoby
na zkapalněný plyn		
olejový	1 " " " " 2·5 "	
na kysličník dusný	1 " " " " 1·34 "	
na amoniak	1 " " " " 1·86 "	
na chlor a kysličník dusičitý	1 " " " " 0·8 "	
na kyselinu siřičitou	1 " " " " 0·8 "	
na karbonylchlorid	1 " " " " 0·8 "	
na chlormethyl	1 " " " " 1·25 "	
na chlorethyl	1 " " " " 1·25 "	

F. Ostatní předpisy:

(1) Jsou-li nádoby s plyny číslice 5 (mimo chlor a kysličník dusičitý) a číslice 6 zabaleny do beden, jest přibalení jiných předmětů připustno.

(2) Nádoby se zhuštěnými plyny a se zkapalněnými plyny číslic 5 a 6, jež nejsou zabaleny do beden, dlužno opatřiti zařízením, jež zamezuje kutálení. Jejich ventily nutno opatřiti ochrannými čepičkami z kujného železa, ocele nebo kujné litiny; u nádob měděných jsou připustny ochranné čepičky měděné. Čepiček netreba u ventilů, jež jsou umístěny uvnitř hrudla lahví a jež jsou chráněny našroubovanou, pevně sedící zátkou kovovou. Ventily nádob na vodík a kyselinu uhličitou podle B, odst. (3), nepotřebují žádných ochranných čepiček, nádoby též žádných opatření proti kutálení.

(3) Na bednách, do nichž jsou zabaleny nádoby se zhuštěnými plyny a se zkapalněnými plyny číslic 5 a 6, nutno obsah zřejmě označiti. Dřevěné bedny a kovové truhličky s tekutým vzduchem (číslice 7) nutno opatřiti zřetelnými nápisu „tekutý vzduch“, „nahore“, „dole“, „velmi křehké“.

(4) U každé zásilky zhuštěných plinů (číslice 1—4) má odesilatel, byv o to požádán, správně ukazujícím manometrem prokázati, jaký jest tlak v nádobách. Zkoušku tu má úředník, jenž zásilkou přijímá, potvrditi v nákladním listu. O plynu z tuků a smíšeném plynu v námořních plavátkách a podobných nádobách tento předpis neplatí.

(5) Se zásilkami nesmí být házeno, rovněž nesmějí být položeny na slunce nebo ke kamnům, v nichž se topí.

(6) Ku přepravě budíž použito:

a) otevřených vozů:

1. pro zhuštěné plyny, byly-li podány ve vozidlech zařízených zvláště pro cesty pozemní a úplně přikrytých plachtami nebo dřevěnými svrchními schranami;
2. pro látky číslice 6 musí však být vozy celo zakryty přikryvkami v měsících dubnu až včetně říjnu, nejsou-li nádoby zabaleny do dřevěných beden;
3. kotláky na zhuštěný vodík (číslice 4) neb na zkapalněné plyny číslice 5 nutno opatřiti dřevěnou svrchní schranou;

b) krytých vozů:

1. pro zhuštěné plyny [srovnej však a) číslici 1 a č) číslici 1];
  2. pro zkapalněné plyny číslice 5 v měsíci březnu až včetně říjnu;
  3. pro tekutý vzduch;
- c) otevřených nebo krytých vozů:
1. pro plyn z tuků, smíšený plyn; vodní plyn, důlní plyn a methan; otevřené vozy však nechť jsou v měsících dubnu až včetně říjnu úplně zakryty přikryvkami, nejsou-li nádoby zabaleny do dřevěných beden;
  2. pro zkapalněné plány číslice 5 v měsících listopadu až včetně února.

(7) Schrány s plyny zhuštěnými a zkapalněnými budíž uloženy do železničního vozu tak, aby nemohly se překotiti nebo spadnouti. Schrány s tekutým vzduchem nechť stojí zpříma a jsou chráněny proti poškození jinými zásilkami. Též nebudíž nakládány do bezprostřední blízkosti snadno hořlavých drobných látek nebo snadno hořlavých látek tekutých.

G. Výjimky z předpisů uvedených v A až B.

(1) Zkapalněné plyny číslice 5 v malém množství, a to kyselina uhličitá a kysličník dusný do 3 g, amoniak, chlor a kysličník dusičitý do 20 g, vody prostá kyselina siřičitá a karbonylchlorid (fosgen) do 100 g mohou být dopravovány v silných zatavených skleněných rourách za těchto podmínek: skleněné roury smějí být náplňeny kyselinou uhličitou a kysličníkem dusným jen do polovice, amoniakem, chlorem a kysličníkem dusičitým jen do dvou třetin, kyselinou siřičitou a karbonylchloridem (fosgennem) jen do tří čtvrtin. Každá skleněná roura budíž zabalena do spájeného plechového pouzdra, vyplňeného křemenitou drtí, a toto do silné bedny dřevěné. Jest též připustno vložiti více pouzder do jedné bedny; roury s amoniakem však nesmí být vloženy do téže bedny s rourami naplněnými chlorem. Plechovým pouzdrám se zkapalněnými plyny (mimo chlor) možno přibaliti též jiné předměty.

(2) Látky číslice 6 lze dopravovati v množství do 100 g v silných skleněných nebo kovových rourách, při čemž jest dbati předpisů v E, odst. (2), o stupni plnění. Roury jest opatřiti pevně přidělanou kapičární trubičkou se silnými stěnami a uzavřiti naprosto těsně a bezpečně buď spájením

(zatavením) konce trubičky, neb uzávěrkou závitnicovou, nebo pákou, obojí s gumovou vložkou. Roury budťež jednotlivě zabalený do silných vrstev vaty, vlnitého papíru, buničiny nebo podobně a kapilární hroty, nejsou-li přikryty kovovými uzávěry, budťež zajištěny pečlivě nasazeným lepenkovým obalem neb jinými vhodnými zařízeními před rozbitím. Roury nutno uložiti pevně a zajištěně v trvanlivé skřínky ze dřeva nebo ze silné lepenky. Jedna skřínka může obsahovati až 600 g tekutiny. K balení skřínek dlužno použíti pevných dřevěných beden, jež budťež opatřeny spájenou vložkou plechovou při více než 5 kg obsahu tekutiny. Bedny budťež označeny nápisem: „Ohněm nebezpečné“, tištěným na červeném podkladě. Hrubá váha bedny nechť nepřesahuje 60 kg. Jsou-li látky číslice 6 takto baleny, mohou být až do váhy 5 kg přibalený k jiným předmětům. Ku přepravě je možno použíti krytých vozů.

(3) Bez omezení lze přepravovati:

- a). kovová pouzdra pro kyselinu uhličitou (sodor, sparklet), mající nejvýše 25 g tekuté kyseliny uhličité a nejvýše 1 g tekutiny na $1\cdot34 \text{ m}^3$ objemu, neobsahuje-li kyselina uhličitá více než $\frac{1}{2}\%$ vzduchu;
- b) schrány strojů na led, jež trvale obsahují ono množství tekuté kyseliny siřičité, jež jest potřebno, pro výrob u, nepřesahuje-li obsah kyseliny siřičité 20 litrů.

(4) Kyslík zhuštěný do 0·3 atmosféry v pytlech z gumy, z impregnovaných tkanin nebo podobných látek lze přijmouti ku přepravě bez podmínky.

Ie. Látky vyvinující vystýk u s vodou vznětlivé nebo hoření podporující plyny.

Ku přepravě jsou připustěny:

1. Kov žíravin a žíravých zemin, jako sodík, draslík, vápník a podobné, jakož i slitiny těchto kovů vespolek.
2. Karbid vápenatý, též impregnovaný, kalciumhydrid (hydrolit).
2. Peroxyd sodíku, též ve smíšeninách, jež nejsou nebezpečnější peroxydu sodíku.
4. Natriumazid.

Přepravní předpisy.

A. Balení.

(1) K balení budiž použito silných, nepropustných, bezpečně uzavřených nádob ze že-

leza (též železného plechu). Látky číslice 1 do 5 kg lze též přepravovati v silných, bezpečně a těsně uzavřených nádobách skleněných. Nádoby nechť jsou úplně suché, u látek číslic 1, 2 a 4 mohou být polity petrolejem.

(2) Obalové nádoby látek uvedených v číslicích 1 a 3 budťež vsazeny do ochranných obalů, a to:

a) nádoby ze železa nebo ze železného plechu s látkami číslice 1 do beden dřevěných nebo do železných ochranných košů;

b) skleněné nádoby s látkami číslice 1 nebo nádoby s látkami číslice 3 do dřevěných beden tak těsně uzavřených plechovou vložkou, aby tam nemohla voda vniknouti. Skleněné nádoby vsazene do takových beden, budťež pevně zastlány suchou dřtí křeměnitou, nebo podobnými nehořlavými látkami. U skleněných nádob s množstvím do 250 g lze upotřebiti místo dřevěných beden nádob plechových, bezpečně a těsně uzavřených.

(3) Na zásilkách dlužno označiti jejich obsah pevně a trvanlivě; zásilky je opatřiti i nápisem: „Chraňte před vlhkem!“

B. Ostatní předpisy.

(1) Množství do 5 kg, jež jsou zabalená podle odd. A, mohou být přibalená k jiným předmětům.

(2) Se zásilkami budiž zacházeno zvláště opatrн. Nesmějí být házeny a musí být ve voze uloženy tak pevně, aby byly chráněny před třením, otřesem, nárazem, překocením a spadnutím s vyšších poloh.

(3) Ku přepravě budiž použito krytých vozů.

(4) Prázdné nádoby, v nichž byly látky číslice 2, budťež zbaveny všech zbytků těchto látek; jich dřívější obsah nutno udati v nákladním listu.

II. Samoznětlivé látky.

K přepravě jsou připustěny:

1. Obyčejný (bilý neb žlutý) fosfor.
2. Amorfni (červený) fosfor, sloučeniny fosforu s alkalickými zemními kovy, na př. fosfid vápníku, fosfid strontia, dále železo fosforové a podobné samoznětlivé sloučeniny fosforu s kovy.

3. Směsi amorfniho fosforu s pryskyřicemi nebo tuky s bodem tání nad 35°C .

4. Ethylat zinečnatý, methylat zinečnatý, též v etherickém roztoku.

5. Čerstvě pálené saze.

6. Čerstvě pálené uhlí, mleté nebo zrnité neb v kusech a kožní uhlí.

7. Silně obtěžkané hedvábí (Cordonnet, Souple, Bourre de Soie, Chape) v přadech.

8. Tyto látky napuštěné tukem, fermeží nebo olejem: vlna, chlupy, umělá vlna, bavlna, hedvábí, len, konopí, juta jako surovina, jako odpadky pro předení a tkání, jako hadry nebo veteš. Tukem, fermeží nebo olejem napuštěné výrobky z jmenovaných látek, na př. ochranné příkrývky, provaznické zboží, hnací řemeny z bavlny nebo konopí, nítěnky tkalcovské, jácquarské a brdové, příze a nitě, síťové zboží (rybářské sítě a pod.).

9. Směsi z hořlavých látek zrnitých neb povritych s hněným olejem, fermeží, pryskyřicovým olejem a pod., pokud tyto poslední součástky podléhají samookyslicení (na př. t. zv. náplň korková).

10. Guma (kaučuk) mletá, prach gumový (kaučukový).

11. Mastné piliny železné a ocelové (ostružky, vývrtiny a pod.).

12. Tyto látky napuštěné tukem, olejem nebo fermeží: papír, papírové dutinky a párové kroužky.

13. Pyroforní kovy.

14. Upotřebené pytlíky na drozdí, nečištěné.

15. Upotřebená hmota na čištění plynu, obsahující železo nebo mangan.

Přepravní předpis.

A. Balení.

(1) Látky číslic 1 a 2 buděž baleny v silné, nepropustné, dobře spájené plechové nádobě a tyto pevně zasazeny v dřevěné, silné, bezpečně uzavřené schrány. U látek číslice 2 v množství až do 2 kg lze použíti místo nádob plechových též nádob skleněných, kamenných nebo beden. Obyčejný fosfor budiž obklopen vodou. Na bednách nutno jich obsah označiti zřetelně a trvanlivě, u obyčejného fosforu budiž připojeno označení „Nahoře“.

(2) Látky číslice 3 buděž buď zabaleny do beden, jež nedovolují vtrousení, neb buděž nality do nenabitých nábojů.

(3) Ethylat zinečnatý a methylat zinečnatý (číslice 4) též v etherickém roztoku budiž zabaleni v pevné, nepropustné, zatavené neb jiným stejně dobrým způsobem uzavřené nádoby ze skla, hlíny (kameniny a pod.) nebo z kovu.

Skleněné nebo hliněné nádoby buděž vsazeny jednotlivě nebo několik pohromadě do silných schran plechových, jež dlužno vyplnit popolem nebo suchou drtí křemenitou a neprodyšně spájeti. Nádoby kovové buděž pevně vsazeny jednotlivě nebo několik pohromadě za použití vhodných látek balicích do silných nádob svrchních (koší vrbových nebo kovových, kbelíků nebo beden). Otevřené nádoby vnější buděž opatřeny ochrannou příkrývkou, již nutno napustiti hliněným nebo vápenným mlékem, nebo podobnou látkou s příasadou vodního skla, jež tato příkrývka zhotovena ze slámy, rákosu, třtiny nebo z podobných snadno hořlavých látek.

Každý kus zásilky nutno opatřiti na červeném podkladu zřetelným vytištěným nápisem: „Ohněm nebezpečné“. Vnější nádoby se skleněnými balony nutno opatřiti mimo to zřetelným nápisem: „Opatrně neste“. Jest naprosto nepřípustno voziti je na káře, také nedovoleno nositi je na ramenou nebo na zádech.

(4) Látky číslic 5 a 6 nutno zabaliti v nepropustné, dobře uzavřené schrány. Dřevěné schrány jest nutno vyložiti uvnitř hustými látkami; vsazeny buděž do trvanlivých vnějších nádob (koší, kbelíků, beden).

(5) Látky číslice 7 nutno baliti do silných beden. Jsou-li bedny vyšší 12 cm, buděž upraveny mezi jednotlivými vrstvami hedvábí pomocí dřevěných mřížek dostatečně prázdné prostory, jež jsou ve spojení s otvory ve stěnách beden tak, aby jimi mohl prouđiti vzduch. Vnější strany beden buděž opatřeny lištami, jež znemožňují, aby vzduchové otvory byly zastaveny.

(6) Z látek číslice 8 buděž upotřebená vlna na čištění a vlhké hadry k čištění (úterky) zabaleny do silných, nepropustných, bezpečně uzavřených schran.

(7) Látky číslice 9, jsou-li vylisovány v určitých tvarech, buděž zabaleny do silných, nepropustných schran plechových, anebo do dřevěných schran s nepropustnou plechovou vložkou, nejsou-li vylisovány v určitých tvarech, do silných, nepropustných, zajištěně uzavřených schran.

(8) Guma (kaučuk) mletá, gumový (kaučukový) prach (čís. 10) jest baliti do silných, nepropustných zajištěně uzavřených schran.

(9) Látky číslice 11 jest baliti v silné, nepropustné, zajištěně uzavřené kovové schrány. Při použití železných krytých vozů neb otevřených železných vozů s příkrývkami není třeba balení.

(10) Látky číslice 13 musí být zataveny ve skleněných rourách a tyto zabaleny ve spájených plechových nádobách, vyplňených suššími zemitými látkami.

(11) Upotřebené nečištěné pytlíky na drozdí (číslice 14) nutno baliti do neprodrysně se zavírajících schran.

(12) Upotřebená hmota na čištění plynu obsahující železo nebo mangán (číslice 15) budiž přijímána ku přepravě pouze v žezelných vozech, není-li podána v nepropustných plechových schranách. Nejsou-li tyto vozy opatřeny pevně přiléhajícími žezelnými víky, nutno zásilkou zcela přikrýti vozovými přikrývkami, jež jsou tak upraveny, že i při přímém dosahu plamenů nemohou se vznítiti. Naložení a vyložení nechť opatří odesilatel a příjemce. Vozové-přikrývky nechť též opatří odesilatel na požádání dráhy..

B. Ostatní předpisy.

(1) Dbáno-li předpisů oddílu A o schránači, možno přibaliti s jinými předměty v pevných nepropustných a zajištěně uzavřených dřevěných schranách:

a) obyčejný fosfor (číslice 1) v množství do 250 g; taková malá množství mohou být zabalena v pevné, zajištěně uzavřené skleněné nádoby naplněné vodou, jež jest vhodnými balicími látkami pevně umístiti v nepropustných plechových schranách; každá plechová nádoba s fosforem budiž pevně uložena ve vnějších dřevěných schranách.

b) látky číslice 2 v množství do 5 kg;

c) ethylat zinečnatý a methylat zinečnatý (číslice 4) v množství do 2 kg, při čemž musí být nádoby ve schránači pevně vloženy; není však povolené je spolubaliti s jinými samovznětlivými látkami, jakož i se střelnými a trhacími látkami (I a), střelivem (I b), zápalnými výrobky a ohňostrojními tělesy (I c) a hořlavými tekutinami uvedenými v III.;

d) látky číslice v 12 a 13 bez omezení.

(2) Bez omezení. lze přepravovati tyto látky, je-li v nákladním listu osvědčeno:-

a) že saze (číslice 5) a mleté nebo zrnité nebo kouskové uhlí dřevěné a kožní uhlí (číslice 6) není čerstvě páleno (t. j. leželo-li nejméně 48 hodin);

b) že hedvábí v přadenech (číslice 7) není silně obtěžkané;

c) že látky číslic 8 a 11 nejsou napuštěny ani tukem ani fermeží ani olejem;

d) že upotřebené pytlíky na drozdí (číslice 14) jsou vyčištěny;

e) že upotřebená hmota na čištění plynu (číslice 15) jest zcela okysličena.

(3) Látky číslice 8, mimo upotřebenou vlnu na čištění a podle A, odst. (6), zabalené hadry na čištění (utěrky k cídiči) nechť jsou suché.

(4) Papírové dutinky číslice 12 lze dopravovati jen tehdy, je-li v nákladním listu osvědčeno, že byly po napuštění tukem nebo olejem zahřány a pak ve vodě úplně schlazené. Lepenkové kroužky číslice 12 nechť jsou úplně suché a tak odleželé, že samovznělení jest vyloučeno.

(5) Ku přepravě budiž použito:

a) pro ethylat zinečnatý a methylat zinečnatý (číslice 4) otevřených vozů; menší množství do 10 kg lze přepravovati v krytých vozech buď samo nebo (v množství do 2 kg) -zabalené spolu s jinými předměty podle odst. (1) c);

b) pro látky číslice 7, 8 a 12 jen krytých vozů neb otevřených vozů přikrytých přikrývkami. Vlna na čištění a podle A, odst. (6), zabalené hadry na čištění (utěrky) možno dopravovati též v otevřených vozech.

(6) Pro ethylat zinečnatý a methylat zinečnatý budiž mimo to dbáno předpisů podle III B, odst. (5).

III. Hořlavé tekutiny.

Zvláštním podmínkám jsou podrobeny předměty:

1. Uhlovodíky, a to:

a) surový petrolej (ropa) a čištěný petrolej, dále oleje připravované z hnědouhelného dehtu, rašelinné a břidlicové oleje, asfaltová nafta, jakož i destiláty z těchto látek; uhlovodíky jiného původu (na př. odpadky při zhušťování olejového plynu), nemohou-li se vznítiti při tlaku barometru redukováném na mořskou výši 760 mm v přístroji Abel-Penskyho při teplotě nižší než 21° C neb v přístroji Pensky-Martensově při teplotě vyšší než 100° C;

b) surový petrolej (ropa) a čištěný petrolej, petrolejová nafta, oleje z hnědouhelného dehtu, rašelinné nebo břidlicové oleje, asfaltová nafta, jakož i destiláty z těchto látek (benzin, ligroin, olej na čištění a pod.), uhlovodíky jiného původu (na př. odpadky při zhušťování plynu z tuků), vyvinují-li vznětlivé páry v přístroji Abel-Penskyho při tlaku barometru redukováném na mořskou výši 760 mm při teplotě menší 21° C a mají-li při teplotě 15° C specifickou váhu větší

než 0°680.. Oleje kamenouhelného dehtu, jež mají při teplotě 15° C specifickou váhu menší než 0°950 (benzol, toluol, xylol, kumol a pod.);

c) ether petrolejový (gasolin, ether plynový, neolin a j.), jakož i podobné lehce vznětlivé látky připravované z petrolejové nafty neb hnědouhelného dehtu, mají-li při teplotě 15° C specifickou váhu nejvýše 0°680.

2. Tekutiny, jež jsou připravovány jednak z petrolejové nafty nebo podobných snadno vznětlivých tekutin, jednak z pryskyřice, kaučuků, gutaperči, mýdla, asfaltu, dehtu nebo půd.

3. Ether ethylový (sirný ether), smíšený též s jinými tekutinami (na př. Hofmannovy kapky), roztoky nitrocelulosy v sirném etheru (kollodium), alkoholu amylnatém, alkoholu ethylnatém, alkoholu methylnatém, etheru octovém, octanu amylnatém, v acetolu, nitrobenzolu, nitrotoluolu nebo ve směsi těchto tekutin (na př. zaponové laky) nejvýše jednoprocenční roztoky nitroglycerinu v alkoholu.

4. Roztoky nitrocelulosy v kyselině octové.

5. Alkohol methylnatý (dřevný líh) surový a rektifikovaný, aceton, paraldehyd, acetaldehyd (v alkoholickém roztoku).

Estry všeho druhu, na př. octan amylnatý, tekuté ethery všeho druhu, výjima ether ethylový (o etheru ethylovém viz číslici 3, o petrolejovém etheru viz číslici 1 c).

6. Všeobecný prostředek k denaturování líhu (dřevný líh smíšený s pyridinem).

7. Smíšeniny dřevného líhu a benzolu (se zemním voskem nebo bez něho).

8. Sirouhlík.

9. Tučné oleje, fermeže, barvy smíšené s fermeží, terpentínový olej (borový olej) a jiné etherické oleje, přiboudliny, absolutní alkohol, silice vinná (líh), jakož i tekutiny z těchto připravované (laký líhové, laky olejové, vysušovadla, tekutá mýdla a pod.) v množství nad 40 kg.

Přepravní předpisy.

A. Balení.

(1) K balení budiž použito silných, nepropustných, zajištěně uzavřených nádob ze skla, z hlíny (kameniny a pod.) nebo z kovu. Roztoky nitrocelulosy v kyselině octové nelze dopravovati v nádobách kovových.

Pro tekutiny číslice 1 a) a b), 2, 4, 5, 6, 7

a 9 jsou přípustný též silné, nepropustné, zajištěně uzavřené dřevěné nádoby (sudy).

(2) Nádoby skleněné nebo hliněné s tekutinami číslic 1 až 9, jakož i plechové nádoby s tekutinami číslic 3 až 8 buděž pevně vsazeny jednotlivě nebo společně do silných nádob vnějších (koší vrbových neb kovových, kbelíků nebo beden) za použití vhodných látek balicích; vnější nádoby (mimo bedny) buděž opatřeny dobrými držadly. Otevřené nádoby vnější buděž opatřeny ochrannými přikrývkami, jež nutno napustiti hliněným anebo vápenným mlékem, nebo podobnou látkou s případou vodního skla, jsou-li ze slámy, rákosu, trtiny nebo podobných snadno hořlavých látek.

(3) Každý zásilkový kus s tekutinami číslic 1 b) a c), 3, 4, 8 dlužno opatřiti zřetelným nápisem „Ohněm nebezpečné“ tištěným na červeném podkladě. Koše a kbelíky se skleněnými balony buděž dále opatřeny zřetelným nápisem „Opatrně neste“. Je nepřípustno voziti je na káře nebo nositi je na ramenou nebo na zádech.

B. Ostatní předpisy.

(1) Tekutiny číslice 9 v množství do 40 kg budou přepravovány bez omezení. Při vozových zásilkách líhu ve skleněných lahvích smějí chyběti ochranné přikrývky předepsané pro otevřené vnější nádoby v bodě A, odst. (2), nemají-li jednotlivé láhve více než 1 litr obsahu a jsou-li otevřené vnější nádoby ve voze zajištěny, by se nepřekotily nebo nespadly s vyšších poloh.

(2) Dbáno-li předpisů v oddílu A o schráňách, lze přibaliti s jinými předměty do silných, nepropustných a bezpečně uzavřených schran dřevěných tyto látky:

- a) tekutiny číslice 9 bez omezení;
- b) tekutiny číslic 1 až 7 v množství do 10 kg;
- c) sirouhlík (číslice 8) v množství do 2 kg.

Nádoby s tekutinami číslic 1 až 8 dlužno do schran pevně uložiti.

(3) U uhlovodíku číslic 1 a) a b) budiž v nákladním listu vyznačeno, že vyhovují předepsaným podmínkám v 1 a) a b) ð bodu vznícení a specifické váze. Chybí-li takový údaj, budiž s těmito látkami naloženo jako s etherem petrolejovým (číslice 1 c).

(4) Ku přepravě nutno použiti otevřených vozů pro tekutiny číslic 1 až 8; látky číslic 1 až 7 v menším množství do 10 kg a sirouhlík (číslice 8) až do 2 kg mohou být nalo-

ženy bud' samy neb zabalené spolu s jinými předměty dle odstavce (2) b) a c) též ve krytých vozech.

(5) U tekutin číslic 1 až 8 nutno dále dbát:

a) dříve než započato nakládati, bud'tež vozy opatřeny na obou stranách nálepkami se zřetelným nápisem „Ohněm nebezpečné“ a „Opatrně posunujte“;

b) jednotlivé zásilky nutno ve voze bezpečně uložiti. Otevřené koše a kbelíky nutno ve voze upevniti, nedovolené též stavěti je na sebe;

c) schrány, jež byly za přepravy poškozeny, bud'tež ihned vyloženy a mohou být beze všeho na účet odesílatelův i s obsahem prodány, n^o^li jich ihnečl opravit;

d) těsně uzavřené prázdné nádoby plechové, v nichž byly takové látky, lze přepravovati ve vozech krytých, jiné nádoby ve vozech otevřených; v nákladním listu budíž poukázáno, k čemu bylo dříve schran použito.

(6) Pro kotláky (cisterny) a jich nádoby, určené k plnění tekutinami, jež nutno přepravovati, platí předpisy v A, odst. (1), a B, odst. (3) a (5) a).

(7) Tekutiny číslic 1 až 9 nelze přepravovati ve vozech neb oddílech vozů, v nichž jsou elektrické přístroje pro pohon, jako elektromotory nebo generátory s proudem, transformátory, bleskosvody, odpory a pojistky, elektromagnetické brzdy, topicí přístroje. Připuštěny jsou žárovky, jež jsou uzavřeny ve zvláště silné škleněné ochranné zvonky a jich. vypínač nebo pojistky jsou mimo výz aneb oddíl vozu; dále jest povoleno isolované vedení drátu, jež jest dobře ochráněno proti mechanickému poškození.

IV. Látky jedovaté.

Zvláštním podmínkám jsou podrobeny tyto předměty:

1. Pevné sloučeniny arsenu, zejména kysele arsenitá, žlutý arsenik (kamenka, auripigment), červený arsenik, realgar, otrušek (akontit, danait) a pod.

2. Ferrosilicium (silicid železa) elektricky získané.

3. Kyanid draselný a pevný kyanid sodný.

4. Roztoky sloučenin arsenu, zvláště kysele arseničná.

5. Roztok kyanidu draselného a roztok kyanidu sodného.

6. Jedovaté preparáty kovové:

a) sublimát, bílý a červený precipitát; barvy měděná, zejména měděnka, zelená a modrá barviva z mědi, olověný cukr;

b) jiné olověné preparáty, zejména kyssičník olovnatý (klejt, olověná žlut'), suřík, běloba olověná a j. barvy z olova připravené; odpadky olova a j. odpadky obsahující olovo.

7. Modrá skalice (modrý lech) a směsi modré skalice s vápnem, sodou a pod. (prášek k výrobě bordošké směsi a pod.).

8. Chlorečnany.

Přeprovádní předpisy.

A. Balení.

(1) Schrány, jichž lze použiti k balení, bud'tež trvanlivé, nepropustné a tak zavřeny, aby obsah se nemohl rozsypati, rozprášiti nebo vytéci.

(2) Látky číslic 1 a 3 bud'tež zabaleny:

a) do silných železných sudů s našroubovaným víkem a silnými obručemi, nebo

b) do dvojitých sudů z pevného, suchého dřeva s vložkovými obručemi nebo do právě takových dvojitých beden s objímkami, při čemž vnitřní nádoby nutno vyložiti hustou látkou. Místo vnitřních schran dřevěných možno použiti též spájených nádob plechových nebo nádob skleněných nebo hliněných. Nádoby skleněné nebo hliněné bud'tež pevně zabaleny do vnějších nádob (košů, kbelíků, beden) vhodnými obalnými látkami. Za těchto podmínek může být spojeno i více takových schran v jeden kus zásilkový.

c) Látky číslice 1 možno zabaliti též do pytlů z dehtovaného plátna, jež dlužno uzávřiti do jednoduchých sudů ze silného suchého dřeva.

(3) Ferrosilicium (číslice 2) budíž zabaleno do silných nepromokavých schran ze dřeva nebo z kovu.

(4) Látky číslice 4 bud'tež zabaleny:

a) do kovových, dřevěných nebo gumových nádob dobře uzavřených, nebo

b) do skleněných nebo hliněných nádob, jež byly pevně vsazeny do silných, vnějších nádob (košů vrbových nebo kovových kbelíků nebo beden) a vhodnými látkami balicími upevněny; vnější nádoby (mimo bedny) bud'tež opatřeny dobrými držadly.

(5) Látky číslice 5 bud'tež zabaleny:

a) do dobré uzavřených železných nádob, jež jsou pevně zastlány do pevných schran dřevěných nebo kovových a upevněny křemennou drtí, pilinami nebo jinými látkami sascími, nebo

b) do kotlových vozů. Kotle nesmějí mít žádných nýtovaných švů, nebo musí mít dvojitě stěny. Nesmějí mít v spodní části žádných otvorů (kohoutků, ventilů a pod.). Otvory budťez utěsněny a chráněny pevně našroubovanými kovovými čepičkami.

(3) Látky číslice 6 budťez zabaleny:

a) do železných sudů nebo do nepropustných sudů z pevného suchého dřeva s vložkovými obručemi nebo do beden s objímkami, nebo

b) do železných nádob (t. zv. hobboků), nebo

c) do skleněných nebo hliněných nádob nebo v množství až do 10 kg do dvojitých silných obalů papírových (sáčků); schrány a sáčky budťez pevně uloženy do silných, nepropustných, bezpečně uzavřených schran dřevěných a upevněny vhodnými balicími látkami.

d) U všech olověných barev jsou přípustny též nádoby z bílého nebo jiného železného plechu;

e) u všech sloučenin olova a mědi v roztoce obsahujícím vodu jsou přípustny též nepropustné kotle a kotlové vozy z látek, na něž tyto sloučeniny neúčinkují.

(7) Látky číslice 7 budťez zabaleny:

do silných nepropustných, bezpečně uzavřených schran dřevěných (sudů nebo beden) nebo do silných, nepropustných, dobrě uzavřených pytlů.

(8) Látky číslice 8 budťez zabaleny:

do silných, nepropustných, papírem vyložených a bezpečně uzavřených schran dřevěných (sudů nebo beden).

(9) Na zásilkových kusech a kotlových vozech s látkami číslic 1 až 8 budiž zřetelně a trvanlivě vyznačen jich obsah. Označení hromadná, jako sloučeniny arsénu, olověné preparáty, jedovaté barvy, jsou nepřípustná. Mimo to budiž u látek číslic 1, 3 až 5, jakož i 6 a) přidáno označení „Jed“ u ferrosilicia (číslice 2) připojen nápis „Chraňte před vlhkem! Nepřekoňte!“

B. Ostatní předpisy.

(1) Dbáno-li daných předpisů oddílu A o schrána, lze přibaliti s jinými předměty do silné, nepropustné, bezpečně uzavřené dřevěné schrány tyto látky:

a) až do 5 kg látky číslic 1, 3 a 8; jest však zapověděno přibaliti kyanid draselný, kyanid sodný a chlorečnaný ke kyselinám a kysličitým solím;

b) až do 10 kg látky číslic 6 a);

c) v libovolném množství látky číslice 2, 6 b) a 7. Obsahuje-li schrána látky číslic 1, 3, 4, 5 nebo 6 a), budiž opatřena označením: „Jedovaté látky“.

(2) Látky číslic 1, 3, 4, 5 a 6 a) nesmějí být naloženy spolu s potravinami nebo poživatinami.

(3) Látky číslic 3, 5 a 8 nesmějí být nařazeny spolu s kyselinami, látky číslic 5 též ne s kysličitými solemi.

Kotlové vozy s látkami číslice 5 budťez zařazeny do vlaku tak, aby byly odloučeny od vozů s tekutými kyselinami alespoň jedním vozem.

(4) Látky číslice 5 smějí být přepravovány pouze v kotlových vozech nebo v otevřených vozech.

(5) Ferrosilicium budiž podáváno zcela suché a v úplně suchých schránách; je-li přepravováno v otevřených vozech, dlužno vozy přikryti nepromokavými plachtami.

(6) Prázdné schrány, pytle, kotlové vozy, v nichž byly obsaženy jedovaté látky číslic 1, 3, 4, 5 neb 6 a), budťez úplně neprodyšně řavřeny. Jejich dřívější obsah budiž označen na nich a v nákladním listu. Předpisu v odst. (2) dlužno rovněž dbát.

V. Žírávě látky.

Zvláštním podmínkám jsou podrobeny tyto předměty:

1. Kyselina sírová, dýmová kyselina sírová (kyselina sírová s obsahem anhydridu, oleum, vitriolový olej, nordhauská kyselina sírová), kyselina dusičná (lučavka) a směsiny z ní, kyselina solná, kyselina fluorovodíková, a roztoky obsahující více než 40% kyseliny octové.

2. Chlorid síry, jakož i dusičnan železitý a síran železitý (ferrinitrat nebo ferrisulfát leptadlo na železo).

3. Žíráviny (louh sodný, louh draselný a pod.), zbytky po rafinování olejů, amoniak rozpuštěný ve vodě.

4. Brom.

5. Anhydrid kyseliny sírové.

6. Acetylchlorid, chlorid antimoničný, chromylchlorid, oxychlorid fosforečný, chlorid fosforečný (fosfor superchlorid), chlorid fosforitý, sulfurylchlorid, thionylchlorid a kyselina chlorosulfonová.

7. Kysličník vodičitý. (Peroxyd vody.)

8. Sírník sodný a koks natronový.

Přepravní předpis.

A. - Balení.

(1) K balení látek číslic 1 až 4 budíž použito silných, nepropustných bezpečně uzavřených nádob, jež netrpí obsahem. O kyselině fluorovodíkové číslice 1 viz odst. (5). Uzávěr budíž tak upraven, by nemohl být poškozen ani otřesem ani obsahem. Použito-li nádob skleněných neb hliněných, nutno dbát tohoto:

a) při látkách číslic 1 až 3 budíž nádoby pevně vsazeny do silných nádob vnějších (košů vrbových nebo kovových, kbelíků nebo beden) a upevněny vhodnými látkami. Vnější nádoby (vyjma bedny) budíž opatřeny dobrými držadly;

b) u koncentrované kyseliny dusičné o specifické váze nejméně 1·48 při 15° C (46·8° Baumé) a u červené dýmové kyseliny dusičné budíž skleněné nebo hliněné nádoby uloženy do vnějších nádob vyplňených křemenitou drtí nebo jinými vhodnými látkami zemnítými v množství rovnajícímu se nejméně jejich obsahu;

c) látka balicích a) a b) není třeba, jsou-li skleněné nádoby zasazeny do košů s celým železným pláštěm a jsou-li pružnými, asbestem vyloženými svorníky tak upevněny, že se v koších nemohou pohybovat;

d) při bromu (číslice 4) budíž skleněné nebo hliněné nádoby uloženy v pevných dřevěných nebo kovových schránách až do hrudla do popelu, písku nebo křemenité drti nebo podobných nehořlavých látek;

(2) Přístroje k hašení, obsahující kyselinu číslice 1, budíž tak zařízeny, by žádná kyseleina nemohla vytéci.

(3) Elektrické sběrače (akumulátory) plněné kyselinou sírovou (číslice 1) nebo žírovinami (číslice 3) budíž tak upevněny ve skřínce na baterie, by se nemohly jednotlivé náplně pohybovat. Skřínka na baterie budíž ssacími látkami balicími pevně uložena do bedny. Bedny budíž opatřeny zřetelnými nápisu na výku: „Elektrické sběrače (akumulátory)“ a „Nahoře“. Jsou-li akumulátory nabity, budíž poly zajištěny proti krátkému spojení.

Jsou-li náplně zhotoveny z látek schopných odporu, jako ze dřeva s olověnou výplní, tvrdé gumy nebo železného plechu, a nahoře tak zařízeny, že nemůže vystřiknouti nebezpečné množství žíravé tekutiny, není třeba baliti akumulátorové náplně a baterie, jsou-li zajištěny vhodnými zařízeními, jako podstavci, pažením, podporami, by se nepřevrhly nebo se neposunuly nebo nebyly spadnouvšími

snad na ně zásilkami poškozeny. Náplně nebo baterie, jež jsou přidělány do vozidel pro ně určených, rovněž nepotřebují žádného zvláštního balení, jsou-li vozidla v železničním voze bezpečně připevněna nebo dobře založena.

(4) Pro olověný rmut obsahující kyselinu sírovou z akumulátorů a olověných komor, může být použito dřevěných nádob jen tehdy, je-li zabráněno kapání kyseliny.

(5) Schrány pro kyselinu fluorovodíkovou číslice 1 budíž zhotoveny pro zředěnou kyselinu z olova nebo gutaperči, též jsou přípustny dřevěné nádoby uvnitř vylité parafinem; pro kyselinu fluorovodíkovou, jež jest koncentrována nejméně na 70%, lze též použít železných schran s těsnými závitnicovými zátkami. Tyto železné schrány lze podat plné nebo prázdné jen tehdy, je-li každá stopa kyseliny na jich vnější straně odstraněna. Schrány pro koncentrovanou kyselinu fluorovodíkovou budíž plné nebo prázdné opatřeny zřetelným a trvanlivým nápisem „Koncentrovaná 70% kyselina fluorovodíková“.

(6) Anhydrid kyseliny sírové (anhydrit) (číslice 5) budíž zabaleni:

a) do silných pečívaných a spájených nádob ze železného plechu nebo

b) do silných železných nebo měděných lahví, jichž otvory jsou bezpečně a neprodryšně uzavřeny.

Nádoby a láhve budíž křemenitou drtí nebo podobnými nehořlavými látkami pevně zabaleny do silných schran ze dřeva nebo železného plechu.

(7) Látky číslice 6 nutno baliti:

a) do úplně neprodrysných a dobrými závěrkami opatřených nádob ze železa svarného, plavkového, lité ocele, olova nebo mědi nebo

b) do skleněných nádob. V tomto případě platí tyto předpisy:

a) Skleněné nádoby mějtež silné stěny a budíž uzavřeny skleněnými zátkami, dobře obroušenými, těsně přiléhajícími a zajištěnými, aby nevypadaly.

b) Obsahuji-li nádoby více než 5 kg, budíž vsazeny do kovových schran. Láhve s menším obsahem lze baliti do silných schran dřevěných, rozdělených příčnými stěnami na tolik oddílů, mnoho-li lahví třeba zaslati. Schrána nesmí miti více než 4 oddíly.

y) Nádoby dřevěné budíž vsazeny do schran tak, aby byly od stěn vzdáleny nejméně 30 mm. Mezery budíž vysypány křemenitou drtí neb podobnými látkami nehoř-

- lavými; při acetylchloridu lze použít též pilin.
- 8) Na víku vnější schrány budíž udán obsah a označení skla nebo slovo „Křehké!“
- (8) Na kysličník vodičitý (číslice 7) jest použiti nádob, jež jsou volně uzavřeny. Balony, láhve nebo džbány budíž dobře zabaleny v silných, držadly opatřených bednách nebo koších.
- (9) Pro rafinovaný krystalový sirník sodný (číslice 8) budíž použito nepromokavých schran, pro surový nekrystalovaný, jakož i pro natronový koks budíž použito nepropustných plechových schran.

B. Ostatní předpisy..

Dbáno-li předpisů v oddíle A o schranách, lze přibaliti s jinými předměty do silných, nepropustných a bezpečně uzavřených schran dřevěných tyto látky:

- až do 500 g brom (číslice 4);
- až do 2 kg anhydrid kyseliny sírové (číslice 5); lze je též plniti do silných zatavených skleněných baněk, jež nutno uložiti křemenitou drtí v silných těsně uzavřených plechových nádobách;
- až do 5 kg látky číslice 6;
- až do 10 kg látky číslic 1, 2 a 3.

Při tom budíž tyto látky pevně uloženy ve schranách.

(2) V nákladních listech budíž:

- u kyseliny dusičné (číslice 1) v nádobách skleněných poznámenána specifická váha při 150°C; chybí-li takový údaj, budíž s kyselinou nakládáno jako s koncentrovanou [A, odst. (1) b) a c)];
- u olověného rmutu obsahujícího kyselinu sírovou z akumulátorů a z olověných komor, budíž osvědčeno, že je vykapování kyseliny sírové zabráněno;
- u odpadkové kyseliny sírové z továren na nitroglycerin budíž osvědčeno, že je úplně denitrována; jinak je přeprava kyseliny vyloučena.

U odpadkové kyseliny z továren na nitrocelulosy není takového osvědčení třeba; nedává, obsahuje-li kyselina něco nitrocelulosy.

(3) Látky číslic 1 až 5 budíž dopravovány v otevřených vozech.

Krytých vozů lze však též použít:

- pro látky číslic 3, jsou-li zabaleny v silných nepropustných železných sudech, jež smějí být naplněny nejvýše do devíti deseti svého objemu;

b) pro brom (číslice 4) do 500 g, pro anhydrid kyseliny sírové (číslice 5) do 2 kg a pro látky číslice 1, 2 a 3 do 10 kg, samotné nebo zabaleny s jinými předměty, jsou-li nádoby pevně uloženy do silných dřevěných schran.

(4) Kysličník vodičitý (číslice 7), jakož i sirník sodný a koks natronový (číslice 8) lze dopravovati v krytých vozech neb otevřených vozech s plachtami.

(5) Prázdné nádoby, v nichž byly látky číslic 1 až 5, budíž při podeji jako kusové zboží těsně uzavřeny a zcela vyčištěny. V nákladním listu nutno udati jich dřívější obsah.

(6) Předpisy odst. (3) a (5) neplatí pro přístroje hasicí a elektrické sběrače (akumulátory) [A, odst. (2) a (3)].

(7) Schrány s kyselinou fluorovodíkovou (číslice 1) nutno tak postavit, aby byly zátkami vzhůru.

(8) Pro nádoby kotlových vozů určených k plnění látkami žírovými platí předpisy dle A, odst. (1), vyjma ustanovení v bodu a) až d).

VI. Hnilobné látky.

Zvláštním podmínkám jsou podrobeny tyto předměty:

1. Čerstvé šlachy, nevápenná čerstvě vydělaná kůže ra výrobu klihu (klihovka) a odpadky z obou, čerstvé rohy, paznehty a čerstvě kosti, jakož i jiné hnilobné nebo zapáchající látky živočišné, pokud nejsou vyjmenovány v následujících odstavcích.

2. Nenasolené čerstvé kůže.
3. Čerstvé suché kosti, suché rohy a paznehty.

4. Čerstvé telecí žaludky zbavené všech zbytků pokrmů (syřidla).

5. Vylisované kotlové zbytky z výroby klihovky (klihárenské vápno, klihárenské rosoły a klihárenské hnojivo).

6. Nevylisované zbytky druhu označeného v čísli 5.

7. Mrva ze stájí stelivem proložená.

8. Jiné výkaly a látky z latrin.

9. Domácí odpadky.

10. Živočišné látky určené k neškodnému zničení (colá těla, části těla a odpadky).

O přepravě platí toto:

A. Balení.

(1) Při podeji jejich jako zboží kusového nutno zabaliti:

- látky číslic 1, 5 a 6 do silných, nepropustných bezpečně uzavřených schran dře-

věných (sudů, kbelíků, beden); obsah nechť neobtěžuje svým zápachem.

b) Látky číslice 2 do silných, nepropustných, bezpečně uzavřených schran dřevěných (sudů, kbelíků, beden), nebo do silných, nepropustných, dobré uzavřených pytlů;

užtež navlhčeny vhodnými prostředky desinfekčními, jako kyselinou karbolcovou, lysolem tak, aby nebylo cítiti hnilobný zápac obsahu. Použití takových pytlů jest však omezeno na měsíc listopad, prosinec, leden a únor.

c) Látky číslice 3 do nepropustných schran (sudů nebo kbelíků) nebo do silných pytlů.

d) Telecí žaludky (číslice 4) do silných, nepropustných, bezpečně uzavřených schran dřevěných (sudů nebo kbelíků). V měsíci dubnu až včetně září nutno tím způsobem nasoliti telecí žaludky, že na každý žaludek třeba použiti 15 až 20 gramů kuchyňské soli, rovněž nutno nasypati nejméně 1 cm vysokou vrstvu soli na dno nádoby a na nejhořejší vrstvu žaludku; v nákladním listu budíz osvědčeno, že bylo dbáno tohoto předpisu.

e) Psi lejno (číslice 8) do silných bezpečně uzavřených schran kovových nebo dřevěných.

f) Holubí trus (číslice 8) do silných nepropustných, bezpečně uzavřených schran dřevěných. Suchý trus holubí smí být zabalen též do silných, nepropustných pytlů. Obaly budíz zevně prosty všech stop obsahu.

(2) O vozových nákladech platí tyto předpisy:

a) Látky číslice 1 a 2:

1. Používáno-li zvláště upravených krytých vozů, které jsou opatřeny účinnými provětrávacími úpravami, není třeba obalu. Látky budíz navlhčeny nejméně 5procentní kyselinou karbolovou nebo jiným vhodným prostředkem desinfekčním tak, aby nebylo hnilobného zápacu.

2. Při upotřebení obyčejných otevřených nákladních vozů:

a) Od 1. března do 31. října budíz zabalen do silných hustých pytlů; tyto budíz navlhčeny vhodnými prostředky desinfekčními, jako kyselinou karbolovou, lysolem tak, aby nebylo cítiti hnilobný zápac obsahu. Každou zásilku dlužno úplně přikrýti pokrývkou zhotovenou ze silné tkaniny (t. zv. chmelového žoku) a uvedenými prostředky desinfekčními napuštěnou, a tuto zase velkou nepromokavou dehtem nenapuštěnou plachtou vozovou.

b) Od listopadu do konce února není třeba pytlů. Zásilku však dlužno rovněž úplně přikrýti pokrývkou ze žoku chmelového

a tuto zase velkou, nepromokavou, dehtem nenapuštěnou plachtou vozovou. Spodní přikrývka budiž, jest-li toho třeba, navlhčena prostředky desinfekčními v a) uvedenými tak, aby nebylo cítiti hnilobný zápac.

y) Zásilky, jichž hnilobný zápac nelze odstraniti prostředky desinfekčními, budíz zabaleny do silných, nepropustných, dobré uzavřených sudů nebo kbelíků, aby se obsah svým zápachem neprozrazoval.

b) Látky číslic 3, 7 a 9 nepotřebují žádného zvláštěho obalu, bužtež však, jsou-li nebaleny, úplně zakryty vozovými plachtami; mrvu ze stáji stelivem proloženou (číslice 7) stačí posypati slabou vrstvou písku nebo země; je-li vlhká, odpadá každé přikrytí; u domácích odpadků (číslice 9) ve vozech zvláště zařízených proti rozprašování není třeba žádných přikrývek.

c) Telecí žaludky (číslice 4) budíz zabaleny, jak uvádí odst. (1) d).

d) Látky číslice 5 budíz úplně přikryty dvěma nad sebou ležícími velkými, nepromokavými; dehtem nenapuštěnými plachtami vozovými. Spodní přikrývka budiž navlhčena vhodnými prostředky desinfekčními (kyselinou karbolovou, formaldehydem, lysolem nebo pod.) tak, aby nebylo cítiti žádného zápacu hnilobného. Mezi oběma přikrývkami musí ležeti vrstva suchého, hašeného výpna, sypké rašeliny nebo upotřebeného již třísla.

e) Látky číslice 6 nutno zabaliti podle odst. (1) a).

f) Látky číslice 8 nutno baliti v silné, nepropustné, bezpečně uzavřené schrány. Suché psi lejno a suchý holubí trus lze baliti též v silné, nepropustné pytle.

g) Látky číslice 10 lze přepravovati pouze ve vozech zvláště zařízených [srov. B, odst. (3)].

B. Ostatní předpisy.

(1) Železnice může omeziti přepravu na určité vlaky, rovněž může vydati zvláště nařízení o době a lhůtě pro nakládání a skladání, jakož i přivážení a odvážení.

(2) Látky číslice 7 a 8 (mimo lejno psi a holubí trus), 9 a 10 nebudou přijímány jako zboží kusové.

(3) Schrány se psím lejнем nesmějí býtí váleny, dlužno je přepravovati na stojato.

(4) U nákladů vozových může železnice požadovati na odesilatelích nebo příjemcích vyčištění skladiště. Pro nakládání a vykládání domácích odpadků budíz opatřena za-

řízení, jež podle možnosti vylučují rozprášení. Železnice může požadovat postavení těchto zařízení na odesílatelích a příjemcích.

(5) Vozy železniční, v nichž byly přepraveny náklady látek číslíc 1, 2, 3 a 7 nezabaleny nebo náklady látek číslice 8 musí železnice po každém upotřebení podrobiti řízení desinfekčnímu, jež jest předepsáno pro odstranění látek nakažlivých u přepravy dobytka na železnicích. Nakažlivé látky snad ve vozech lplící musí být desinfekcí úplně odstraněny. Z toho jsou vyňaty takové vozy, jichž se používá podle jejich určení výhradně ku přepravě těchto látek. Útraty z desinfekcí nahradí odesílatel nebo příjemce.

(6) Nastane-li za přepravy nepřijemný zápací, může železnice v každou chvíli na náklad odesílatelův nebo příjemcův dátí odstraniti vhodnými prostředky zápací zmíněných látek.

(7) Látky číslice 3 a 4 lze přepravovat v krytých vozech. Nakládati je spolu s potravinami a poživatinami jest zakázáno. Ku přepravě domácích odpadků budiž použito zvláště zařízených, rozprašování zamezujících vozů nebo nepropustných otevřených

vozů opatřených dobře přiléhajícími plachtami. Látky číslic 1, 2, 5, 6, 7 a 8 musí být přepravovány ve vozech otevřených [srov. však A (2) a), 1]. Ku přepravě suchého lejna psího, jež jest zabaleno dle předpisu v A, odstavec (2) f, poslední věta, budiž použito krytých nebo otevřených vozů s dobře přiléhajícími pokrývkami.

(8) Prázdné schrány a zpět posílané vozové plachty nechť jsou vyčištěny a vhodnými prostředky desinfikovány, aby nešířily žádného hnilobného zápací. V nákladním listu budiž poukázáno k dřívějsímu jejich upotřebení. Dlužno je přepravovati v otevřených vozech.

(9) Látky číslice 10 dlužno přepravovati v neprodrysných a nepromokavých vozech železničních. Vozy ty musí být opatřeny ventily, jež zabraňují, aby se stěny vozů při přílišném tlaku vyvinujících se plynu neroztrhly. Vozy dlužno desinfikovati podle předpisů odst. (5), a to: ihned po vyložení, pocházel-li jejich obsah od zvířat stížených dobytčím morem, sněti slezinnou, vzteklinou, ozhřívatkou nebo slintavkou a kulhavkou, jinak každé 4 neděle.